Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar eficiente

Operațiunea 1.1: Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP

Titlul proiectului: Dialog Social Eficient pentru Politici Publice Alternative în Educația Timpurie

Nr. crt		FORMULAR POLITICĂ PUBLICĂ ALTERNATIVĂ
1	**Instituție inițiatoare**	**Asociația Centrul pentru Educație și Drepturile Omului în parteneriat cu Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia**
2	**Formularea problemei**	Educația timpurie este primul pas spre integrarea în societate a unui copil, fiind și pârghia principală ca acesta să devină un adult responsabil, profesionist, sigur pe sine și integrat în mecanismele funcționale impuse de contextul în care trăiește. Conform actelor normative, Educația timpurie (0 - 6 ani) este formată din nivelul antepreșcolar (0 - 3 ani) și învățământul preșcolar (3 - 6 ani), care cuprinde grupa mică, grupa mijlocie și grupa mare. Educația timpurie antepreșcolară se poate desfășura în creșe, grădinițe și în centre de zi, de stat sau private, după același conținut educativ și după aceleași standarde naționale. În Planul de Reformă, una dintre direcțiile de acțiune este extinderea serviciilor de educație timpurie. Educația timpurie este strâns corelată cu abandonul școlar. Rata părăsirii timpurii a școlii: 19,1% (2015), 18,5% (2016) și 18,1% (2017 - date Eurostat), ținta națională 2020 fiind de 11,3%. Serviciile de îngrijire în creșe a copiilor cu vârsta 0-3 ani sunt relativ rare, numai 2% dintre copiii din această categorie fiind înscriși la creșă[1]. Una dintre problemele principale ale actualui sistem de educație timpurie antepreșcolară este **necorelarea nivelului de pregătire profesională a persoanelor din creșe și alte unități de educație timpurie cu Curriculumul Național de Educație timpurie**, adoptat prin Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 4.694/02.08.2019 privind aprobarea Curriculumului pentru educația timpurie. Printre **cauzele** importante ale acestei probleme se pot enumera: 1. **În prezent, nu există o claritate cu privire la statutul creșelor și altor unități de educație timpurie pentru 0-3 ani și apartenența la o singură entitate coordonatoare**

[1] Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România, pag. 13
https://www.edu.ro/sites/default/files/fisiere%20articole/Strategia%20privind%20reducerea%20parasirii%20timpurii%20a%20scolii.pdf

		În prezent, educația antepreșcolară din țara noastră dispune de o metodologie specifică de organizare și funcționare: **Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară**, aprobată prin **H. G. nr. 1252/2012**. Aceasta metodologie **evidențiază în mod clar componenta educațională a activității din creșe și din celelalte unități de educație preșcolară**. Astfel, la Art. 4. se specifică faptul că *obiectivele generale ale educației timpurii antepreșcolare vizează următoarele aspecte:* *a) stimularea diferențiată a copilului în vederea dezvoltării sale individuale în plan intelectual, socio-afectiv și psihomotric, ținând cont de particularitățile specifice de vârstă ale acestuia și de potențialul său evaluat;* *b) realizarea unui demers educațional bazat pe interacțiunea activă cu adultul, rutina zilnică, organizarea eficientă și protectivă a mediului și a activităților de învățare;* *c) promovarea jocului ca formă de activitate, metodă, procedeu și mijloc de realizare a demersurilor educaționale la vârstele timpurii;* *d) promovarea interacțiunii cu ceilalți copii prin activități de grup specifice vârstei;* *e) sprijinirea părinților și familiei în educația timpurie a copiilor.* Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară (H. G. nr. 1252/2012) detaliază conținutul educativ al activității de educație timpurie, astfel: *Art. 34. (1) Educația antepreșcolară se realizează pe baza unui curriculum național, centrat pe dezvoltarea fizică, cognitivă, emoțională și socială a copiilor, respectiv pe evaluarea, diagnosticarea și remedierea timpurie a eventualelor deficiențe de dezvoltare.* *(2) Domeniile de dezvoltare ale copilului vizate în curriculumul specific vârstei antepreșcolare, precum dezvoltarea fizică, sănătatea, igiena personală, dezvoltarea socioemoțională, dezvoltarea cognitivă, dezvoltarea limbajului și a comunicării, dezvoltarea capacităților și atitudinilor în învățare, sunt esențiale pentru realizarea unei educații particularizate, prin identificarea de către cadrul didactic atât a potențialului copilului, cât și a dificultăților/deficiențelor fiecărui copil în parte.* *(3) Educația antepreșcolară în perioada copilăriei timpurii vizează dezvoltarea generală a copilului, care urmează să îi asigure acestuia un start bun în viață.* *Art. 35. Conținutul educației antepreșcolare se realizează conform prevederilor curriculumului specific aprobat potrivit art. 27 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.*

		Art. 36. ***În unitățile în care se oferă servicii de educație antepreșcolară, strategiile personalizate aplicate în demersul didactic valorizează copilul, îl diferențiază și îl individualizează potrivit ritmului și nevoilor proprii, în vederea sprijinirii dezvoltării sale.*** *Art. 37. (1) În activitatea desfășurată în unitățile în care se oferă servicii de educație antepreșcolară se respectă dreptul copilului la joc ca formă de activitate, metodă, procedeu și mijloc de realizare a demersurilor educaționale la vârste timpurii, precum și ca metodă de stimulare a capacității și creativității copilului, ca un drept al acestuia și ca o deschidere spre libertatea de a alege, potrivit nevoilor proprii* [...]. Legea Educației Naționale și Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară, 2012, prevăd existența unui curriculum pentru educația timpurie antepreșcolară, care a fost aprobat în august 2019 prin Ordin de Ministru, **însă implementarea acestuia la nivel național în toate aceste instituții poate fi problematică în condițiile în care creșele nu se află în subordinea Ministerului Educației și Cercetării**[2]. În august 2018, Guvernul României a adoptat o Ordonanță[3] care modifică mai multe prevederi din Legea Educației Naționale nr.1/2011, iar una dintre modificările importante constă în faptul că **finanțarea de bază pentru învățământul antepreșcolar** (copiii sub 3 ani care se află în creșe și grădinițe), **nu va mai fi exclusiv sarcina consiliior locale, fiind acordată de către stat începând cu anul școlar 2019-2020.** Mai exact, aceasta se va face în baza și în limitele costului standard per antepreșcolar, după metodologia elaborată de Ministerul Educației Naționale. Spicuind din respectiva Ordonanță: *(2) Statul asigură finanțarea de bază pentru antepreșcolarii, preșcolarii și elevii din învățământul de stat, pentru antepreșcolarii și preșcolarii din învățământul particular și cel confesional, acreditate, precum și pentru elevii din învățământul general obligatoriu particular și cel confesional, acreditate. [...]. Finanțarea se face în baza și în limitele costului standard per elev, per preșcolar sau per antepreșcolar, după caz, după metodologia elaborată de Ministerul Educației Naționale.*

[2] Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 4.694/02.08.2019 privind aprobarea Curriculumului pentru educația timpurie.

[3] Ordonanța Guvernului României Nr. 9/2018 din 23 august 2018 privind modificarea și completarea unor acte normative în domeniul educației, publicată în MO Nr. 744 din 28 august 2018

(2^2) Finanțarea de bază pentru antepreșcolari, prevăzută la alin. (2), se asigură de către stat, începând cu anul școlar 2019 -2020.

Asigurarea finanțării de bază pentru antepreșcolari atrage după sine aprobarea planului de școlarizare de către MEC și nu numai, întreaga organizare și standardele de calitate a unităților de educație timpurie antepreșcolară vor fi stabilite/gestionate de MEC, creșele și unitățile de educație antepreșcolară dobîndind astfel statutul de unități de învățământ.

(2) Organizarea unităților de educație timpurie antepreșcolară, standardele de calitate și metodologia de organizare ale acesteia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației Naționale.

Ca o consecință firească, copiii înscriși în unitățile de educație timpurie antepreșcolară vor beneficia și de activități educative desfășurate conform prevederilor curriculumului specific, care va fi aprobat prin ordin al ministrului educației naționale. **Activitățile educative vor fi susținute de cadre didactice, respectiv educatori/educatori-puericultori** (sursa www.edu.ro).

(2^1) Conținutul educativ al activităților desfășurate în unitățile de educație timpurie antepreșcolară, conform prevederilor curriculumului specific, se stabilește prin ordin al ministrului educației naționale.

2. **Neacordarea statutului de cadru didactic personalului din creșe, care la rândul ei determină o lipsă de interes a absolvenților de liceu pedagogic pentru unitățile de educație timpurie și, de asemenea, un nivel de salarizare mai scăzut.**

Educația timpurie (care se adresează copiilor cu vârste de la naștere la 6 ani) face parte din învățământul preuniversitar și cuprinde, conform Legii Educației Naționale (Legea nr.1/2011, cu modificările și completările uterioare), art.23, (a): nivelul antepreșcolar (0—3 ani) și învățământul preșcolar (3—6 ani). Conform Metodologiei de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară, aprobată prin H. G. nr. 1252/2012, unitățile în care se oferă servicii de educație timpurie antepreșcolară sunt creșele sau, după caz, grădinița sau centrul de zi (în situația în care se înființează grupe de educație antepreșcolară în aceste unități). În România, creșele care funcționează astăzi sunt organizate respectând Legea educației naționale nr. 1/2011 respectiv Metodologia sprecifică aprobată prin HG 1252/2012, normativ conform cărora creșa este un serviciu de interes local, public sau privat, care are misiunea de a oferi, pe timpul zilei, servicii integrate de îngrijire, supraveghere și educație timpurie copiilor de vârstă antepreșcolară.

Mai exact, creșele existente sunt finanțate fie din bugetele locale - în majoritatea cazurilor, fie în cadrul unor parteneriate public-private sau doar din surse private[4].

Sub aspect organizatoric, în trecut, creșele erau în subordinea Ministerului Sănătății, prioritizarea rolului de îngrijire a copilului mic, fiind evidentă. **Legea Educației Naționale (1/2011)** aduce o importantă schimbare de perspectivă făcând referire la educația timpurie și la învățământul ante-preșcolar, ca forme de învățământ incluse în învățământul preuniversitar. Doar că, acestă lege cadru, nu prevede finanțarea educației copiilor de până la 3 ani.

Deși, așa cum am evidențiat anterior, **Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară**, aprobată prin **H. G. nr. 1252/2012** plasează activitățile de învățare prin joc, explorarea mediului și interacțiune în grup și cu adulții, în centrul activităților desfășurate în unitățile de educație timpurie, în realitate, foarte puțini copii ajung să fie beneficiarii acestora. Principala cauză identificată pentru acestă stare de fapt este aceea că, în absența specificării legislative a unor surse de finanțare, actualmente creșele și unitățile de educație timpurie antepreșcolară din România sunt gestionate și finanțate, în majoritatea cazurilor de autoritățile locale, din bugetele locale sau, în unele cazuri, în cadrul unor parteneriate public-private sau doar din surse private, iar personalul din creșe nu are statut de cadrul didactic. **Deficitul de cadre didactice în domeniul educației timpurii (ocupația de educator puericultor, așa cum este definită acum), este neatractivă pentru marea majoritate a absolvenților de licee/colegii pedagogice sau programe de licență cu specializarea Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar)**

3. **Existența cursurilor de formare scurtă cu accent pe îngrijire, lucru care s-a întâmplat și datorită faptului că au existat creșe construite mai repede decât timpul de formare a personalului în licee.**

Resursa umană este insuficient calificată în raport cu obiectivele și activitățile propuse [în Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară, 2012]. Conform metodologiei specifice, personalul didactic din creșe și grădinițe are calificarea de educator-puericultor.

[4] Legea Educației Naționale (Legea nr.1/2011)
Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară, aprobată prin H. G. nr. 1252/2012
https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-education-and-care-64_ro

		Această calificare poate fi obținută astăzi în urma absolvirii unui liceu de profil (în cadrul liceelor pedagogice există clase cu profilul educator-puericultor) dar și în urma absolvirii unui curs de calificare educator-puericultor. Analizând oferta de astfel de cursuri vizibilă în mediul on-line, constatăm că o astfel de calificare poate fi obținută în urma parcurgerii unui curs de specializare cu o durată de 5 sau 6 săptămâni, curs la care se pot înscrie absolvenți de liceu cu sau fără diplomă de bacalaureat. În practică, necesarul de educatori-puericultori calificați, cât mai repede, în creșe a condus la creșterea numărului de cursuri de calificare, cu o durată cât mai scurtă. Pe de altă parte, pentru absolvenții de liceu sau pentru licențiații în Științele educației/ Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar o carieră ca educator-puericultor rămâne una foarte puțin atractivă atâta timp cât creșele și instituțiile de educație timpurie sunt gestionate de consiliile locale: mai precis, educatorii-puericultori nu pot fi considerați personal didactic cu drepturi depline (dreptul de a obține calificări profesionale corespunzătoare sistemului de învățământ și oportunitatea de a se dezvolta/de a evolua în cariera didactică) în condițiile în care instituțiile de educație timpurie nu au statutul de instituții de învățământ, aflându-se în afara rețelei de instituții gestionate de MEC/inspectoratele școlare. Conform unui studiu numit „Analiză de impact privind politicile publice actuale în domeniul educației timpurii în România și la nivel European"și realizat în cadrul proiectului „Dialog Social Eficient pentru Politici Publice Alternative în Educația Timpurie", cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar eficiente, proiect implementat de Asociația Centrul pentru Educație și Drepturile Omului, în parteneriat cu Universitatea 1 Decembrie 1918 din Alba-Iulia, **formarea personalului calificat din creșe reprezintă o problemă reală a actualului sistem de educație antepreșcolară**. Studiul a fost realizat prin chestionarea și intervievarea specialiști în educație timpurie: reprezentanți ai ONG-urilor, partenerilor sociali, autorităților și instituțiilor publice implicate în dezvoltarea educației timpurii în România, în perioada noiembrie 2018-februarie 2019 (detalii în Anexa II) Și în acest studiu, un alt aspect indicat este acela că în domeniul educației timpurii **există prea puțini specialiști în educație timpurie**, lucru menționat de o mare parte a intervievaților. Aceștia consideră că există un dezechilibru între numărul de copii din creșe și din grădinițe și numărul de specialiști din instituții. Pentru înființarea unei creșe, potrivit legislației în vigoare este nevoie la o grupă de maxim 7 copii (în cazul grupei mici-sugari) și maxim 9 copii (în cazul grupelor mijlocii și mari) de un educator-puericultor pe tură. Dat fiind procesul de formare, care implică efort și investiție din partea personalului, în grădinițele care au și grupe de creșă, unii dintre angajații care lucrează cu copiii nu au calificarea de educatori puericultori.

4. Existența curriculumului național 0-3 ani care impune existența unui profesor educație timpurie

În acest context, subliniem faptul că noul curriculum pentru educație timpurie[5] pentru copii cu vârste între 0- 3 ani și 3- 6 ani aduce o viziune îmbunătățită asupra educației pentru acest segment de vârstă, înglobată în conținutul programei, în *Metodologia de aplicare a planului de învățământ pentru educația timpurie*, în scrisori metodice și recomandări, în ghiduri și îndrumătoare metodice avizate de minister, constituind un demers complex, care valorifică contribuțiile anterioare, experiența și practicile reușite în domeniul educației timpurii din România. Acesta se adresează tuturor cadrelor didactice, managerilor, factorilor de decizie, specialiștilor în domeniul educației timpurii – pedagogilor, psihologilor, consilierilor, cadrelor didactice din mediul academic, care asigură formarea inițială și continuă a cadrelor didactice pentru educația timpurie (prin grade didactice și prin programe, cursuri sau stagii de formare), precum și altor actori de la nivelul societății, cu rol important în educație. Totuși, se impune necesitatea pregătirii persoanelor care activează în sistem să implementeze corect acest Curriculum, inclusiv la nivelul copiilor 0-3 ani.

În acest sens, **efectele** problemei care au condus la situații dezechilibrate privind educația timpurie sunt:

1. **Lipsa educației timpurii contribuie la creșterea abandonului școlar.**

Numărul locurilor în creșe și unități de educație antepreșcolară este foarte redus, insuficient în raport cu cererea și cu numărul copiilor cu vârsta sub 3 ani. În plus, marea majoritate a creșelor – peste 90% - funcționează în orașele mari, deoarece doar acolo există resurse financiare care pot fi alocate din bugetul local unui astfel de scop. Conform unor date statistice publicate în 2016 România era țara din Uniunea Europeană cu cei mai puțin copii cu vârste între 0-3 ani înscriși la creșă sau într-un sistem de educație formală antepreșcolară (doar 3%, comparativ cu Danemarca de pildă, unde procentul era de 70%; asta, în condițiile în care ținta propusă la nivelul Uniunii Europene pentru 2020 este ca procentul repectiv să ajungă la 33%). În anul școlar 2014-2015, în învatamantul antepreșcolar au functionat 350 de crese (unități independente și secții din cadrul altor unități care școlarizează acest nivel de învățământ – grupuri școlare), iar în anul școlar școlar 2015-2016 funcționau 351 de creșe[6]. În mod special, copiii din mediu rural, cei proveniți din medii

[5] Ordinul nr. 4694/2019 privind aprobarea Curriculumului pentru educația timpurie este în vigoare de la 20.08.2019

[6] Publicația Wall-Street, 2017

dezavantajate socio-economic și cei care aparțin unor grupuri vulnerabile (cum ar fi copiii cu CES și cei de etnie rroma) înregistrează o rată de participare la programele de educație timpurie extrem de scăzută. Astfel, conform unor date statistice publicate de Banca Mondială[7] participarea romilor la educația timpurie și îngrijirea copiilor a scăzut de la 45% în 2011 la 38% în 2016, în timp ce proporția persoanelor care abandonează școala timpuriu printre romi rămâne ridicată la 77% (2016) iar 64% dintre tinerii romi cu vârste între 16 și 24 de ani nu sunt angajați sau cuprinși într-o formă de educație.

Conform INS, în 2018 doar 2,15% dintre copiii între 0-4 ani au fost înscrişi în creşe[8]. Pentru anul 2018 au fost înregistrați 991367 copii între 0 și 4 ani. Dintre aceștia, doar 21872 sunt înscrişi în creşe şi unități de educație timpurie.

2. În lipsa profesorilor de educație timpurie/personal didactic nu sunt proiectate, planificate și implementate activități educaționale pentru copii între 0 și 3 ani.

În cadrul proiectului Dialog Social Eficient pentru Politici Publice Alternative în Educația Timpurie, procesul de consultare pentru indentificarea de nevoi și soluții în educația antepreșcolară a presupus și consultarea a peste 250 specialiști (detalii în Anexa III) din cele 8 Regiuni de dezvoltare ale României.
Printre problemele menționate și dezbătute au fost:

1. Lipsa de personal calificat în creșe (puericultori)
2. Îngrijire versus educare sau Nevoia de curriculum adaptat
3. Accesul redus al copiilor cu CES la educația ante-preșcolară
4. Accesul redus al copiilor din mediul rural la educație ante-preșcolară
5. Grupe cu un număr prea mare de copii la creșă
6. Lipsa de dotări în creșe

[7] Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020 - http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/2016/SF_BancaMondiala_RO_web.pdf

[8] Trebuie punctat faptul că procentul nu include și copiii care sunt înscrişi în centrele de zi sau alte forme de învățământ antepreșcolar pe lângă creșe. În orice caz, numărul lor nu este foarte mare, procentul estimat fiind până în 4%.

7. Integrare dificilă a copiilor din mediile vulnerabile

Cum am precizat și în argumentele anterioare, în creșe accentul este pus pe îngrijire și foarte puțin pe educație.

Eecte privind dezvoltarea copiilor:

3. Nu sunt verificate si evaluate progresele în dezvoltarea cognitiva a copilului între 0 și 3 ani /
4. Nu sunt identificate la timp nevoile speciale de educatie pentru copiii care au astfel de necesități.

Argumentele din neuroștiințe susțin importanța incontestabilă a educației timpurii, cu precădere a celei care are loc între 0 și 3 ani, argumente privind dezvoltarea creierului precum:în primii (trei) ani de viață creierul înregistrează cea mai intensă dezvoltare greutatea creierului: la naștere 25% din creierul adult – la 3 ani 80% din creierul adult, 85% la 5 ani, numărul de sinapse: dezvoltare extrem de accelerată în primii ani de viață: 50.000 miliarde sinapse la naștere, 1000 trilioane de sinapse la 3 ani (numărul maxim), 500.000 miliarde de sinapse la 20 de ani. Mediul influențează decisiv structura sinaptică: "use it or lose it" (sinapsele utilizate devin puternice, sinapsele neutilizate dispar)

Cercetările au dovedit că educația timpurie este una dintre cele mai bune investiții pe care le poate face un stat. Educația timpurie are cel mai mare randament: fiecare dolar investit generează un beneficiu cuprins între 6 și 17 dolari. Acesta este un profit al investiției mai mare decât cel oferit de educația terțiară sau de formarea continuă. (Discurs Pieter Bult, Reprezentantul UNICEF în România,la conferința „Primele 1.000 de zile din următorii 100 de ani. Educația timpurie, o șansă pentru competitivitatea României" – 2016).

Fără specialiști în domeniu, nu pot fi evaluate progresul și eventualele probleme în cazul unor copii cu cerințe educaționale speciale. Cu cât mai timpuriu sunt descoperite cazurile de copii cu cerințe educaționale speciale și intervenția este mai rapidă, cu atât procesul de vindecare are probabilitatea mai mare să aibă succes.

În același timp, Institutul de Științe ale Educației prezintă documentul de politici educaționale – ***Repere pentru proiectarea și actualizarea Curriculumului național*** (2016), în care se menționează următoarele: *curriculumul pentru educația timpurie a copilului de la naștere până la 6 ani se fundamentează pe un set de finalități formulate în documentul de politici educaționale Reperele fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie (RFIDT, aprobate prin O.M 3851/2010). Acest document reprezintă un set de enunțuri care reflectă așteptările privind ceea ce ar trebui copiii să știe și să fie capabili să facă. Aceste așteptări sunt definite pentru*

a sprijini creșterea și dezvoltarea normală și deplină a copiilor de la naștere până la intrarea în școală. Conform documentului menționat, finalitățile educației timpurii au în vedere o abordare holistică, vizând cele cinci domenii ale dezvoltării copilului:

- ✓ *dezvoltarea fizică, sănătate și igienă personală*
- ✓ *dezvoltarea socio-emoțională;*
- ✓ *dezvoltarea cognitivă și cunoașterea lumii;*
- ✓ *dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii;*
- ✓ *capacități și atitudini în învățare.*

5. **În mediile vulnerabile dezvoltarea și educația este și mai întarziată dat fiind și nivelul de educație a acestora.** Rata sărăciei relative pe grupa de vârstă 0-17 ani este de 32%, mai mare comparativ cu cea de 21,5% pentru persoanele între 18 și 64 ani.

Astfel, din păcate, încă nu s-au creat premise necesare aplicării acestei ordonanțe începând cu anul universitar 2019-2020. Care este acum situația în țara noastră? Vom răspunde cu cuvintele Ioanei Grindean, directorul executiv al ReadyNation România (RNRo), organizație care contribuie la elaborarea de politici publice în educația timpurie și care a promvat și argumentat proiectul de lege[9] care dă creșelor statutul de unitate de învățământ:

"*Absența finanțării pentru personalul didactic din creșe a făcut ca specialiștii în educația ante-preșcolară să devină aproape inexistenți. Toate secțiile de educatori-puericultori din liceele pedagogice sau din universități s-au închis, iar numărul facultăților care au studii de licență sau master în domeniul educației timpurii este extrem de mic*"[10].

Acestor categorii de probleme identificate privind implementarea cu succes a educației timpurii antepreșcolare în țara noastră li se adaugă următoarele:

[9] Ordonanța Guvernului României Nr. 9/2018 din 23 august 2018 privind modificarea și completarea unor acte normative în domeniul educației, publicată în MO Nr. 744 din 28 august 2018

[10] http://www.readynation.ro/stire-Pas-urias-pentru-finantarea-educatiei-in-crese-66

		5. Necesitatea unei abordări sistemice a educației timpurii - educația antepreșcolară și educația preșcolară și corelarea cu celelalte niveluri de învățământ, pentru realizarea coerenței la nivelul sistemului educațional românesc și pentru conturarea „profilului de formare la nivel european", structurat pe opt domenii de competență, pentru absolvenții învățământului obligatoriu; 6. Lipsa unui sistem formal pentru conceperea, producerea și distribuția unor materiale de specialitate în domeniul educației timpurii, accesibile pentru cadrele didactice
3	**Denumirea politicii**	**EDUCAȚIE TIMPURIE DE CALITATE**
4	**S**	**Asigurarea unei educații timpurii antepreșcolare de calitate prin dezvoltarea componentei educaționale a activităților desfășurate în creșe și alte unități de educație timpurie.**
5	**Obiectiv general/ Obiective specifice**	**OG** –*Dezvoltarea cadrului de implementare și corelare* cu celelalte niveluri de învățământ **la nivel național a Curriculumului**[11] **pentru educație timpurie pentru copiii cu vârste între 0 și 3 ani** prin profesionalizarea personalului didactic din creșe și alte unități de educație timpurie. OS1. Pregătirea specialiștilor în domeniu pentru înțelegerea și interpretarea adecvată a secțiunilor din Curriculum pentru educația timpurie în așa fel încât el va fi adaptat corect și eficace beneficiarilor direcți, mai precis copiilor cu vârste între 0 și 3 ani și 3 și 6 ani. OS2. Asigurarea competențelor și aptitudinilor specifice pentru personalul din educația timpurie (pe segmentul de vârstă 0-6 ani) în vederea implementării corecte și eficiente a Curriculumului structurat pe cele opt domenii de competență).

[11] Documentul a fost aprobat prin Ordinul ministrului Educației Naționale nr. 4.694/02.08.2019 privind aprobarea Curriculumului pentru educația timpurie, dar acesta trebuie implementat și considerăm necesară formarea personalului din instituțiile de educație timpurie pentru folosirea într-un mod corespunzător a subpunctelor lui.

		OS3. Extinderea COR prin introducerea ocupației **PROFESOR/PROFESOARĂ EDUCAȚIE TIMPURIE**[12], nivel de instruire 4 (studii superioare) OS4 – Asigurarea unei pregătiri profesionale de calitate, prin intermediul claselor de profil din cadrul liceelor/colegiilor pedagogice sau prin intermediul unor cursuri de formare cu minim 60 de credite pentru EDUCATORII PUERICULTORI, nivel de instruire 3 (studii medii sau postliceale) **Prin obiectivul general și obiectivele specifice se va asigura în creșe și alte unități de educație timpurie antepreșcolară a resursei umane bine pregătite, competente în a desfășura activități educaționale de calitate.**
6	**Beneficiari**	**Beneficiari direcți:** Copiii cu vârste cuprinse între 0 și 3 ani, pentru care educația timpurie antepreșcolară de calitate poate constitui premisa unei mai bune integrări ulterioare pe piața muncii, premisa unei mai bune evoluții socio-profesionale și, nu în ultimul rând, premisa explorării potențialului individual și a dezvoltării armonioase a întregii personalități De asemenea, vom avea în vedere identificarea unor mecanisme menite să contribuie la sporirea ratei de participare la educația timpurie a copiilor din ***medii defavorizate*** și a celor care aparțin unor ***grupuri vulnerabile*** – copii din *mediul rural*, de *etnie rroma*, copii cu *cerințe educative speciale* adică, tocmai acei copii în cazul cărora, conform studiilor de specialitate, impactul educației timpurii este cel mai mare. **Beneficiari indirecți:** - Personalul din creșe - Parinții și familiile copiilor cu vârste cuprinse între 0 și 3 ani, acestea asistând la o mai bună dezvoltare și evoluție a propriului copil și beneficiind de un interval de timp pe care îl pot dedica altor activități (serviciu, formare profesională, activități în gospodărie, dezvoltare personală etc);

[12] Standardul propues de Profesor Educație Timpurie a înlocuit pe cel de Profesor Educație Antepreșcolară, în urma recomandărilor specialiștilor în educație prezenți la Grupul de lucru de la București, din 26.09.2019, care a avut loc în cadrul Ministerului Educației Naționale.

		- Studenți/masteranzi - Absolvenți ai liceelor pedagogice - Universități - Societatea românească în ansamblul său, prin reintegrarea mai rapidă pe piața muncii a părinților copiilor cu vârste cuprinse între 0 și 3 ani		
7	**Variante de soluționare**	**Varianta 1 (Varianta actuală)** Prin Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 433/138 din 20 martie 2014 pentru completarea Clasificării ocupațiilor din România – nivel	**Varianta 2 (Recomandată)** Anticipăm că includerea unităților de educație timpurie antepreșcolară în rețeaua unităților de învățământ din subordinea MEN va impune noi standarde de calitate privind formarea personalului didactic. **Argumente științifice, metodologice și exemple de bune-practici** 1. Propunem <u>adăugarea</u> în COR a ocupației **PROFESOR EDUCAȚIE TIMPURIE**, ocupație care să fie inclusă în grupa 2342 (Educatori din învățământul preșcolar, nivelul de instruire 4 studii superioare), care va coordona metodologic educația timpurie antepreșcolară în creșe. 2. Pentru necesitatea formării superioare a specialiștilor în educația timpurie pledează o serie de argumente de ordin *științific*, *metodologic* și *exemple de bune-practici*. 2.1. **Importanța educației timpurii, ca fundament al dezvoltării ulterioare cognitive, socio-emoționale și profesionale a individului, este argumentată de numeroase *studii de specialitate*** (din domeniul psihologiei dezvoltării, neuroștiințe, psihologia educației, studii longitudinale privind adaptarea socio-profesională și integrarea pe pața	**Varianta 3** Considerăm că o variantă intermediară referitoare la formarea personalului din creșe este acreditarea unor cursuri de puericultură mai complexe care să implice mai multe ore de pshihologia copilului, dezvoltare personală și cunoștințe îngrijire primară a copilului între 0 și 3 ani. Aceste cursuri să fie furnizate de organizații acreditate de formare profesională cu experiență pe partea de educație. Cursul poate fi

		de ocupație (șase caractere), ocupația **EDUCATOR PUERICULTOR** a fost mutată din grupa 2342 (Educatori din învățământul preșcolar, nivelul de instruire 4 studii superioare) în grupa 3415, având codul **COR 341502** (Personal didactic în învățământul preșcolar, **nivelul de instruire 3 studii medii sau postliceale**). **Propunem** menținerea acestei ocupații cu studii medii și adăugarea	muncii, calitatea vieții, reziliență și sănătate, productivitate în muncă, studii din domeniul resurselor umane, psihologiei organizaționale etc). Sub aspect psiho-social, experiențele de învățare timpurie constituie baza experiențelor ulterioare de învățare, inclusiv la vârsta adultă, exersarea timpurie a diverselor abilități constituie condiția dezvoltării lor ulterioare, în primii ani de viață există perioade de maximă sensibilitate/vulnerabilitate, a căror exploatare poate influența semnificativ evoluția ulterioară a persoanei. În plan economic, educația timpurie contribuie la succesul în carieră al beneficiarilor (copii și părinți) asigurând în cele din urmă o importantă creștere economică. O metaanaliză recentă publicată la Harvard School of Education (*Impacts of Early Childhood Education on Medium - and Long-Term Educational Outcomes*, Dana Charles McCoy, 2017) luând în calcul 22 de studii publicate între anii 1960-2016 ilustrează beneficiile educației timpurii asupra succesului academic ulterior/pe termen lung (un număr mai redus de elevi care parcurg învățământul special, rata mai mică de repetenție, respectiv un număr mai mare de absolvenți de învățământ superior). 2.2. **Având în vedere complexitatea și importanța activităților didactice care se desfășoară în unitățile de educație timpurie antepreșcolară** (citând din Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie: *a) servicii de educație timpurie realizate în baza unui curriculum național, centrat pe dezvoltarea fizică, cognitivă, emoțională și socială a copiilor, respectiv pe remedierea timpurie a eventualelor dificultăți/deficiențe de dezvoltare)* [...] *d) servicii complementare pentru copil, familie, respectiv servicii de consiliere, de*	accesat doar de persoane care au minim ISCED 4- liceu pedagogic și să aibă 320 ore. ***Buget:*** *Cursuri educatori puericultori – 3.000.000 lei* *Cursuri coordonatori metodologici - 176.000 lei* *Salarii coordonatori metodologici – 10.578.480 lei/an x 7 ani* *Salarii educatori puericultori existenti – 56.160.000 lei x 4 ani + 70.200.000 lei x 3 ani* ***Impact financiar:*** *- reinsertia pe piata muncii a cca 20% dintre mamele copiilor intrati in sistem, la un salariu minim pe*

		în COR a ocupației **PROFESOR / PROFESOARĂ EDUCAȚIE TIMPURIE,** ocupație care să fie inclusă în grupa 2342 (Educatori din învățământul preșcolar, nivelul de instruire 4 studii superioare). ***Buget/impact***: Conform bugetului Ministerului Educației și Cercetării	*educație parentală, de informare*) **apreciem ca fiind necesară existența în cadrul acestora a profesorilor pentru educația timpurie, absolvenți de studii superioare în domeniul științelor educației.** ***Buget/Impact*** ***Costuri extra-bugetare:*** dezvoltarea programului de educatie, acreditarea programului de educatie, promovarea programului și resursa umana implicata – daca vorbim despre un program de licenta, avem 6 semestre, cate 5-7 discipline pe semestru, etc. Idem program masterat – 4 semestre, 5-7 discipline. ***Buget:*** *Cursuri coordonatori metodologici – 176.000 lei* *Salarii coordonatori metodologici – 10.578.480 lei/an x 4 ani* *Salarii educatori puericultori existenti – 56.160.000 lei x 7 ani* *Salarii profesori educație timpurie (din 2024) – 14.425.200 lei/an x 3 ani* ***Impact financiar:*** *- reinsertia pe piata muncii a cca 20% dintre mamele copiilor intrati in sistem, la un salariu minim pe economie – cost total 2350 lei => 2600 mame x 2350 lei/luna x 12 luni in primii 4 ani, respectiv 3000 mame x 2350 lei/luna x 12 luni in urmatorii 3 ani – Total: 547.080.000 lei / 7 ani, din care peste 257.000.000 lei taxe și impozite Buget de Stat* ***Impact socio-economic:*** *-crearea a 300 de noi locuri de muncă în educația antepreșcolară (din 2024) cu menținerea locurilor de muncă existente*	*economie – cost total 2350 lei => 2600 mame x 2350 lei/luna x 12 luni in primii 4 ani, respectiv 3000 mame x 2350 lei/luna x 12 luni in urmatorii 3 ani – Total: 547.080.000 lei / 7 ani, din care peste 257.000.000 lei taxe și impozite Buget de Stat* ***Impact socio-economic:*** *-crearea a 300 de noi locuri de muncă în educația antepreșcolară (din 2024) – educatori puericultori, cu menținerea locurilor de muncă existente* *-reinserția pe piața muncii a minimum 2600 de mămici/an* *-creșterea șanselor de rămânere în școală a peste 2600 de copii/an* *-acoperirea costurilor bugetare pentru educație antepreșcolară a cca 30% dintre copiii vizați*

			-reinserția pe piața muncii a minimum 2600 de mămici/an *-creșterea șanselor de rămânere în școală a peste 2600 de copii/an* *-acoperirea costurilor bugetare pentru educație antepreșcolară a cca 30% dintre copiii vizați* **Raport beneficii/costuri = 1,14**	**Raport beneficii / costuri = 1,06**
8	**Procesul de consultare**	Organizații, instituții consultate: Ministerul Educației Naționale Direcțiile de Asistență a Copiilor și Protecția Copiilor din sectoarele din București Inspectorate Școlare Grădinițe Creșe	***Variante alternative de soluționare propuse, puncte de vedere, poziții exprimate*** Seminarii de consultare: 1. Regiunea Centru 20.11.2018- Universitatea 1 Decembrie 1918 din Alba-Iulia, Alba-Iulia, 25 membrii consultați: Participanți ONG-uri- 15, Instituții și autorități Publice- 7, Parteneri Sociali- 3 2.Regiunea Nord-Vest 21.11.2018 - Biblioteca Universitară Octavian Goga, Cluj-Napoca, 31 membrii consultați: Participanți ONG-uri- 9, Instituții și autorități Publice- 18, Parteneri Sociali- 4 3.Regiunea Sud-Vest Oltenia 13.12.2018 - Consiliul Județean Olt, Slatina 66 membrii consultați: Participanți ONG-uri- 8, Instituții și autorități Publice- 44, Parteneri Sociali- 14 4.Regiunea Vest 14.12,2019- Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara, Deva, 24 membrii consultați:	

		Centre de educație timpurie ONG-uri Sindicate	Participanți ONG-uri- 5, Instituții și autorități Publice- 17, Parteneri Sociali- 2 5.Regiunea Nord-Est 22.01.2019 - Prefectura Iași, Sala Pătrată, Iași, 20 membrii consultați Participanți ONG-uri- 15, Instituții și autorități Publice- 5 6.Regiunea Sud-Muntenia, 20 membrii consultați 31.01.2019 – Primăria Oltenița, Sala de Consiliu, Oltenița, Jud. Călărași, 20 membrii consultați Participanți ONG-uri- 5, Instituții și autorități Publice- 13, Parteneri Sociali- 2 7.Regiunea Sud-Est 15.02.2019 – Inspectoratul Județean Tulcea, Tulcea, 21 membrii consultați Instituții și autorități Publice- 20, Parteneri Sociali- 1 8.Regiunea București-Ilfov 28.12.2019 – Uzinexport, București, 20 membrii consultați Participanți ONG-uri- 14, Instituții și autorități Publice- 6 Sesiuni de consultare în vederea definitivării politicii publice: • 9 iulie 2019, sediul Ministerului Educației Naționale, Str. Gen. Berthelot 28-30, Sector 1, București La întâlnire au participat d-nul Secretar de Stat pe partea de Învățământ Preuniversitar din cadrul Ministerului Educației Naționale, Lixandru Ionel-Florian, deputații Petrea Gabriel și Petre Florin Manole, Președintele ACEDO Bercuș Costel, Manager de proiect Bercuș Claudia Veronica și Expert politici publice Andrei Rodica-Corina.

			• 10 iulie 2019, sediul Direcției Generale de Asistență Socială București, Str. Constantin Mille, nr. 10, Sector 1, București- La întâlnire au participat 7 persoane din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială București, printre care un Șef Serviciu și 6 coordonatoare a unor centre de zi ANTANTE pentru copii între 0-3 ani și personal din cadrul proiectului • 18 iulie 2019, sediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3, București, Str. Parfumului, Sector 3, București, La întâlnire au participat doamna Director General Mihaela Ungureanu al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3, București, Alin Voicu, Consilier local din Sector 3 • 29 iulie 2019, Punct de lucru al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3, București, B-dul 1 Decembrie 1918, nr.12-14 Sector 3, București - La întâlnire au participat doamna director programe din cadrul DGASPC S3, doamnele șefi servicii, 3 psihologi de la creșele Greieraşul și Ghiocelul, Expert Relații Publice și Expert politici publice ale ACEDO. • 26 noiembrie 2019, Punct de lucru al Ministerului Educației și Cercetării, Puțul cu Plopi, Nr. 7, Sector 1, București, - La întâlnire au participat dna Inspector General Direcția Educație Timpurie, Învățământ Primar și Gimnazial Viorica Preda, dna manager de proiect Raluca robu și experți ACEDO. Sesiuni de lucru pentru elaborarea politicii publice alternative în domeniul educației timpurii cu personal format în cadruil ACEDO: 07.05, 23.05, 30.05. Grupuri de lucru: 1. 12.06.2019 - Universitatea 1 Decembrie 1918 din Alba-Iulia, Alba-Iulia – 19 participanți 2. 26.07.2019 - Prefectura Iași – 21 participanți 3. 26.09.2019 – Ministerul Educației Naționale – 32 participanți
9	**Varianta de soluționare recomandată**	**Varianta 2: EDUCAȚIE TIMPURIE DE CALITATE PRIN INTRODUCEREA OCUPAȚIEI "PROFESOR/PROFESOARĂ EDUCAȚIE TIMPURIE" ȘI REALIZAREA STANDARDULUI PROFESIONAL AL ACESTEIA**	

Descrierea pe scurt a Variantei 2 – recomandată

Beneficiari: Varianta propusă va contribui la îmbunătățirea serviciilor educaționale în creșele din România, având ca principali beneficiari pe copiii cu vârsta 0-3 ani.

Principalele **riscuri** ale acestei variante sunt:

- lipsa cooperării interinstituționale la nivelul Ministerelor Educației, respectiv Muncii, pentru modificarea rapidă a Clasificării Ocupațiilor din România și introducerea noii ocupații propuse prin această politică alternativă
- lipsa interesului universităților de a dezvolta programe de formare inițială/continuă pentru noua ocupație Profesor/profesoară educație timpurie
- întârzierea începerii cursurilor universitare prin care se vor califica noi specialiști în educația timpurie antepreșcolară
- lipsa interesului educatorilor cu studii superioare de a prelua coordonarea metodologică a creșelor arondate

Impactul implementării acestei propuneri se referă nu doar la aspectele menționate mai sus, în descrierea Variantei 2, ci și la îmbunătățirea semnificativă a actului educațional, prin aplicarea Curriculumului Național, care implicit va conduce la: dezvoltarea psiho-emoțională a copilului, a autonomiei, a spiritului de învățare, a relațiilor cu cei din jur (copii, adulți), la îmbunătățirea stării de sănătate și nutriție, la identificarea unor eventuale nevoi speciale. Pentru părinți apare beneficiul reinserției pe piața muncii, știindu-și copilul protejat, dar și o creștere a preocupării de petrecere a unui timp de calitate cu micuțul. Per ansamblu, îmbunătățirea calității serviciilor educaționale și de îngrijire din creșe reduce riscul de abandon școlar timpuriu și de absenteism și crește încrederea familiei și comunității în eficiența serviciilor de educație.

Grupuri vizate: tinerii absolvenți de licee pedagogice, tinerii care își doresc o carieră în educația timpurie, specialiști existenți, educatori puericultori, mediul universitar

Modalități și termene de monitorizare / evaluare: conform Planului de acțiune

Indicatori de performanță: conform Planului de acțiune

Termene preconizate: conform Planului de acțiune

		Buget estimat: conform Planului de acțiune

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar eficiente

Operațiunea 1.1: Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP

Titlul proiectului: Dialog Social Eficient pentru Politici Publice Alternative în Educația Timpurie

Planul de acțiuni

Activitate necesară implementării	Termen de realizare	Responsabil	Buget	Rezultate	Raport de monitorizare	Raport de evaluare
Activitatea 1. Introducerea în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR) a ocupației Profesor/profesoară Educație Timpurie						
A.1.1. Organizarea unui Grup de lucru pentru inițierea procesului de introducere in COR a ocupației Profesor/Profesoară Educație Timpurie	02/2020	Ministerul Educației Ministerul Muncii	0,00	Grup de lucru funcțional	Raport MEC / MM	NA
A.1.2. Depunerea cererii de modificare a COR	05/2020	Ministerul Educației Ministerul Muncii	0,00	Cerere de modificare COR Ordin de Ministru Monitor Oficial	Raport MEC / MM	NA
Activitatea 2. Realizarea și validarea standardului profesional și documentelor suport pentru ocupația "Profesor / profesoară educație timpurie"						
A.2.1. Organizarea unui Grup de lucru pentru elaborarea standardului profesional pentru ocupația	02/2020	Ministerul Educației	0,00	Grup de lucru funcțional	Raport MEC	NA

Profesor/Profesoară Educație Timpurie						
A.2.2. Minim 4 întâlniri Grup de lucru pentru elaborarea standardului profesional pentru ocupația Profesor/Profesoară Educație Timpurie	05/2020	Ministerul Educației, pe baza versiunilor puse la dispoziție de către initiatori: ACEDO si Univ. 1 Decembrie 1918	0,00	4 întâlniri organizate Liste de prezență Rapoarte de întâlnire Input-uri experți	Raport MEC	NA
A.2.3. Validarea standardului profesional Profesor/Profesoară Educație Timpurie (include și etapa de consultare cu specialiștii în domeniu)	06/2020	Ministerul Educației, pe baza versiunilor puse la dispoziție de către initiatori: ACEDO si Univ. 1 Decembrie 1918	0,00	Standard profesional Curriculă standard Cereri pentru acreditare programe de formare inițială și continuă	Raport MEC	Raport anual de activitate MEC
Activitatea 3. Implementarea Standardului prin eleborarea de programe de învățământ la nivelul universităților sau adaptarea celor existente						
A.3.1. Implementarea Standardului prin eleborarea de programe de învățământ la nivelul universităților sau adaptarea celor existente	2020-2024	Universități	Cf. politicilor in vigoare	Programe universitare	Rapoarte universități Rapoarte MEC	Rapoarte MEC

A.3.2. Formarea specialiştilor – profesor/profesoară în educaţia timpurie	2020-2024	Universităţi	Cf politicilor in vigoare	Programe universitare	Rapoarte universităţi Rapoarte MEC	Rapoarte MEC
A.3.4. Formarea coordonatorilor metodologici	12/2020	Universităţi, CJRAE, CCD	176.000 lei	Programe post-universitare de specializare	Rapoarte furnizori	Rapoarte MEC
A.4. Încadrarea specialiştilor în sistemul de educaţie timpurie						
A.4.1. Coordonarea metodologică a creşelor de specialiştii din grădiniţele la care sunt arondate	2020-2024	Grădiniţe / creşe	10.578.480 / an	Creşe şi alte unităţi de educaţie antepreşcolară	Rapoarte interne REVISAL	Rapoarte MEC
A.4.1. Încadrarea specialiştilor în sistemul de educaţie timpurie	2024	Creşe şi alte unităţi de educaţie antepreşcolară	14.425.200 lei/an	Creşe şi alte unităţi de educaţie antepreşcolară	Rapoarte interne REVISAL	Rapoarte MEC

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar eficiente

Operațiunea 1.1: Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP

Titlul proiectului: Dialog Social Eficient pentru Politici Publice Alternative în Educația Timpurie

ANEXA I

Varianta I

Standard profesional

PROFESOR EDUCAŢIE TIMPURIE

LEGISLAŢIE :

- *Legii educaţiei naţionale nr. 1 / 2011;*
- *ORDIN Nr. 5079/2016 din 31 august 2016 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare şi funcţionare a unităţilor de învăţământ preuniversitar;*
- *Contractului individual de muncă înregistrat în Registrul de evidenţă a contractelor individuale de muncă cu numărul 1/15.04.2000;*
- *Contractul de muncă unic la Nivel de Sector de Activitate Învățământ Preuniversitar înregistrat la MMJS-DDS cu nr. 435/17.04.2019;*
- *Standardelor specifice pentru învăţământul preşcolar, aprobate cu OMECTS 4688 din 29 iunie 2012;*
- *OMECTS 6143/2011 privind evaluarea anuală a activităţii personalului didactic şi didactic auxiliar;*
- *OMEN 3597/2014 privind modificarea metodologiei de evaluarea anuală a activităţii personalului didactic şi didactic auxiliar;*
- *Legii nr. 53 actualizată- Codul muncii cu completări şi modificări ulterioare – art.39, lit. aliniatul 2 lit.a;*
- *Legea nr. 87/2006 cu privire la aprobarea OUG nr. 75/2005, privind asigurarea calităţii educaţiei în unităţile de învăţământ preuniversitar;*
- *O.S.G.G nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităţilor publice;*
- *Regulamentul de organizare şi funcţionare a unităţilor de învăţământ preşcolar, aprobat prin OM 4464/2000;*
- *Curriculumului pentru educaţie timpurie, aprobat cu OMEN nr. 4694/2019;*
- *O.M. nr. 5132/2009 şi Precizările MEN nr. 46267/28.09.2010 privind consilierea părinţilor;*
- *Precizările PRET;*
- *Scrisorilor metodice emise de MEN.*

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar eficiente

Operațiunea 1.1: Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP

Titlul proiectului: Dialog Social Eficient pentru Politici Publice Alternative în Educația Timpurie

PROFESOR EDUCAŢIE TIMPURIE

COMPETENŢE

A. UNITATEA DE COMPETENŢĂ - COMPETENŢE DE COMUNICARE ŞI RELAŢIONARE

ELEMENTE DE COMPETENŢĂ:

- Utilizarea conceptelor şi teoriilor moderne de comunicare: orizontală/verticală, complexă, diversificată şi specifică;
- Manifestarea comportamentului empatic şi a „orientarii helping”;
- Proiectarea, conducerea şi realizarea procesului instructiv-educativ, ca act de comunicare;
- Facilitarea comunicarii profesor educaţie timpurie-copii-părinţi-alte cadre didactice ;
- Valorificarea metacomunicarii în optimizarea relaţiilor între cadre didactice;
- Exprimarea orală cursivă, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor verbale/orale, a semnificaţiilor mijlocite de limbajul scris;
- Utilizarea creativă şi expresivă a limbajului oral;
- Accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- Realizarea unor proiecte de parteneriat gradiniţă-familie-comunicare de probleme educative (educaţie nonformală/informală);
- Evaluarea/autoevaluarea competenţelor profesionale.

A.1. COMUNICAREA ŞI RELAŢIONAREA CU COPIII

CRITERII DE REALIZARE:

1. Identificarea capacităţii de comunicare, de analiză şi de implicare în sprijinirea iniţiativelor copiilor de a desfaşura activităţi de învăţare;
2. Identificarea barierelor de comunicare şi relaţionare cu copiii de vârsta antepreşcolară/ preşcolară;
3. Stabilirea coordonatelor formării continue a subiectului evaluat în vederea desfăşurării eficiente a activităţilor specifice descrise în standard.

A.2. COMUNICAREA ŞI RELAŢIONAREA CU COLEGII/ALŢI PARTENERI EDUCAŢIONALI DIN COMUNITATE

CRITERII DE REALIZARE:

- Capacitatea de a colabora cu colegii/alţii parteneri educaţionali din comunitate, în vederea creşterii (sporirii) randamentului profesional;
- Evaluarea modului în care subiectul posedă cunoştinţe despre tehnicile de comunicare şi de lucru în echipă.

B. UNITATEA DE COMPETENŢĂ - COMPETENŢE METODOLOGICE

ELEMENTE DE COMPETENŢĂ

- Utilizarea adecvată a cunoştinţelor de didactică generală, de psihologie şi pedagogie preşcolară în proiectarea şi desfăşurarea activităţii didactice cu copiii;
- Proiectarea conţinuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei şi cu nivelul grupei la care profesorul pentru educaţie timpurie îşi desfăşoară activitatea;
- Utilizarea optimă a factorilor spaţio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- Proiectarea şi utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- Aplicarea corectă a metodicii predării activităţilor instructiv-educative în grădiniţa de copii în procesul de predare-învăţare –evaluare;
- Abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării şi dezvoltării capacităţilor de cunoaştere ale copilului;
- Manifestarea unei conduite metodologice flexibile şi inovative în plan profesional;
- Evaluarea/autoevaluarea competenţelor profesionale.

B.1. COMPETENŢA DE PROIECTARE A ACTIVITĂŢILOR DIDACTICE ÎN EDUCAŢIA TIMPURIE

CRITERII DE REALIZARE:

1. Urmărirea rigurozităţii ştiinţifice şi didactice a proiectelor activităţilor didactice;
2. Proiectarea conţinuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei şi cu nivelul grupei;

3. Identificarea necesarului de formare în scopul ameliorării sau dezvoltării parametrilor caracteristici activităţilor descrise.

C. UNITATEA DE COMPETENŢĂ- COMPETENŢE DE EVALUARE ŞI AUTOEVALUARE A ACTIVITĂŢII DIDACTICE

ELEMENTE DE COMPETENŢĂ

- Accesarea cu uşurinţă a conceptelor cu care operează evaluarea şi a teoriilor moderne în domeniu;
- Proiectarea unei evaluări eficiente;
- Utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/autoevaluare individuală/de grup;

C.1. COMPETENŢE DE EVALUARE ŞI AUTOEVALUARE

CRITERII DE REALIZARE:

1. Identificarea capacităţii de proiectare a evaluării copiilor;
2. Evidenţierea competenţelor educatoarei de a proiecta probele şi itemii de evaluare, aplicare şi corectare a cestora;
3. Identificarea competenţelor educatoarei/institutorului de valorificare a rezultatelor evaluării în atingerea obiectivelor procesului instructiv-educativ.

D. UNITATEA DE COMPETENŢĂ- COMPETENŢE PSIHO-SOCIALE

ELEMENTE DE COMPETENŢĂ

- Aplicarea normelor general-valabile (de igienă, de circulaţie, de estetică, ecologie etc.) de comportament civic, pro social, în vederea transmiterii acestora persoanelor cu care intră în contact (copii, părinţi, colege, alţi membrii ai comunităţii);
- Selectarea şi aplicarea unor componente adecvate, de adaptare eficientă şi rapidă la schimbările de natură socială;
- Evaluarea și realizarea unui prim screening a nevoilor speciale ale copiilor (acolo unde este cazul), cât și comunicarea permanentă cu familiile copiilor cu cerințe educaționale speciale.
- Operarea cu metode şi tehnici eficiente de cunoştere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toţi partenerii;

- Identificarea şi aplicarea unor metode şi mijloace eficiente de lucru cu copiii, în vederea stimulării şi facilitării procesului de socializare a acestora;
- Identificarea situaţiilor conflictuale într-o relaţie, analizarea acestora şi rezolvarea optimă a conflictului;
- Asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvată propriei personalităţi.

CRITERII DE REALIZARE:

1. Identificarea capacităţii de adaptare rapidă la schimbările de natură socială prin modificarea comportamentului de tip tradiţional;
2. Evidenţierea capacităţii de a-şi asuma răspunderea pentru formarea unor trăsături socio-morale ale copiilor, în noul context educaţional;
3. Selectarea metodelor noi de organizare a activităţiilor didactice curriculare şi extracurriculare;
4. Identificarea disponibilăţii de a coopera cu părinţii/comunitatea în scopul realizării unui parteneriat autentic în educaţie.

E. UNITATEA DE COMPETENŢĂ- COMPETENŢE TEHNICE ŞI TEHNOLOGICE

ELEMENTE DE COMPETENŢĂ:

- Adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- Selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practice.
- Utilizarea instrumentelor elementelor de tehnice/IT în raportarea activităților.

CRITERII DE REALIZARE:

1. Utilizarea eficientă a mijloacelor şi tehnicilor multimedia în procesul instructiv-educativ.
2. Aplicarea şi exersarea, într-o manieră creativă, a schemelor de acţiune în vederea dobândirii/perfecţionării deprinderilor practice.

F. UNITATEA DE COMPETENŢĂ- COMPETENŢE DE MANAGEMENT AL CARIEREI

ELEMENTE DE COMPETENŢĂ:

- Utilizarea metodelor şi tehnicilor de autocontrol psihocomportamental;
- Adoptarea de conduite eficiente pentru depăşirea „situaţiilor de criză";
- Manifestarea unor conduite (auto) reflexive;
- Formarea la copii a deprinderii pentru elaborarea unui plan de acţiune eficientă în pregătirea examenelor, concursurilor, competiţiilor etc.;
- Deschiderea faţă de schimbările care au loc în situaţiile de competiţie, examen, concurs etc.;
- Asumarea integrală a diferitelor roluri cu implicaţii docimologice (examinator / examinat / concurent / supraveghetor).

CRITERII DE REALIZARE:

1. Manifestarea unor conduite autoreflexive, eficiente de către cadrul didactic;
2. Identificarea aspectelor din propria activitate care necesită modificări adaptive la orientările educaţionale moderne;
3. Integrarea şi operaţionalizarea cunoştinţelor de tip organizaţional.

VARIANTA II

Standard profesional

PROFESOR EDUCAŢIE TIMPURIE

LEGISLAŢIE :

- *Legii educaţiei naţionale nr. 1 / 2011;*
- *ORDIN Nr. 5079/2016 din 31 august 2016 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare şi funcţionare a unităţilor de învăţământ preuniversitar;*
- *Contractului individual de muncă înregistrat în Registrul de evidenţă a contractelor individuale de muncă cu numărul 1/15.04.2000;*
- *Contractul de muncă unic la Nivel de Sector de Activitate Învăţământ Preuniversitar înregistrat la MMJS-DDS cu nr. 435/17.04.2019;*
- *Standardelor specifice pentru învăţământul preşcolar, aprobate cu OMECTS 4688 din 29 iunie 2012;*
- *OMECTS 6143/2011 privind evaluarea anuală a activităţii personalului didactic şi didactic auxiliar;*
- *OMEN 3597/2014 privind modificarea metodologiei de evaluarea anuală a activităţii personalului didactic şi didactic auxiliar;*

- *Legii nr. 53 actualizată- Codul muncii cu completări şi modificări ulterioare – art.39, lit. aliniatul 2 lit.a;*
- *Legea nr. 87/2006 cu privire la aprobarea OUG nr. 75/2005, privind asigurarea calităţii educaţiei în unităţile de învăţământ preuniversitar;*
- *O.S.G.G nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităţilor publice;*
- *Regulamentul de organizare şi funcţionare a unităţilor de învăţământ preşcolar, aprobat prin OM 4464/2000;*
- *Curriculumului pentru educație timpurie, aprobat cu OMEN nr. 4694/2019;*
- *O.M. nr. 5132/2009 şi Precizările MEN nr. 46267/28.09.2010 privind consilierea părinților;*
- *Precizările PRET;*
- *Scrisorilor metodice emise de MEN*

UNITĂȚI DE COMPETENȚĂ

1. **PROIECTAREA ACTIVITĂȚII**
2. **REALIZAREA ACTIVITĂȚILOR DIDACTICE**
3. **EVALUAREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII**
4. **MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI**
5. **MANAGEMENTUL CARIEREI ȘI AL DEZVOLTĂRII PERSONALE**
6. **CONTRIBUȚIA LA DEZVOLTAREA INSTITUȚIONALĂ ȘI LA PROMOVAREA IMAGINII UNITĂȚII ȘCOLARE**
7. **CONDUITA PROFESIONALĂ**

UNITATEA/ ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE:

1.PROIECTAREA ACTIVITĂȚII	
1.1 Respectarea Curriculumului pentru educație timpurie, aprobat cu nr. 4694/2019, a Reperelor fundamentale pentru educație timpurie, a normelor de elaborare a documentelor de proiectare, precum și adaptarea acestora la particularitățile grupei/clasei.	1. Studierea noului Curriculum pentru educație timpurie, 2019, a Reperelor fundamentale pentru educație timpurie; 2. Studierea/ aprofundarea metodologiei de aplicare a planului de învățământ pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 2/3-5/6 ani; 3. Studierea scrisorilor metodice emise de MEN ca repere pentru aplicarea curriculumului naţional pentru educație timpurie; a. Corelarea conţinutului disciplinelor de învăţământ şi a activităţilor de învăţare cu obiectivele urmărite, prevederile noului curriculum şi timpul de învăţare; b. Elaborarea proiectării anuale și semestriale conform precizărilor Curriculumului pentru educație timpurie; c. Elaborarea proiectării curriculare a conţinuturilor învăţării prin corelarea cu temele anuale de studiu, cu competențele vizate la nivelul unui domeniu de dezvoltare, cu perioada din anul şcolar, cu evenimente în desfăşurare etc. d. Elaborarea programului zilnic de activitate în funcţie de criteriile/ cerinţele pedagogice şi igienice (curba de efort, vârsta copiilor); e. Implicarea beneficiarilor, copiilor şi a părinţilor în proiectarea activităţilor de predare, învăţare, evaluare prin alegerea temelor proiectelor, alegerea temelor săptămânale; f. Colaborarea cadrelor didactice pentru elaborarea proiectărilor anuale, semestriale, săptămânale (se face în echipă, profesorii aceleiaşi grupe, de la acelaşi nivel de vârstă, din aceeaşi tură etc. şi ţine cont de prevederile metodologiei specifice de aplicare a planului de învăţământ);

	4. Prezentarea, spre avizare, a proiectării curriculare, comisiei de curriculum, directorului; 5. Elaborarea proiectelor didactice ţinând cont de respectarea cerinţelor metodice, rigoarea conţinuturilor ştiinţifice; 6. Corelarea proiectării didactice cu: - evaluarea iniţială a preşcolarilor; - particularităţile de vârstă şi individuale ale preşcolarilor; - obiectivele propuse în conformitate cu prevederile "Curriculum-lui pentru educație timpurie"; 7. Valorificarea achiziţiilor anterioare dobândite prin educaţia formală, nonformală şi informală; 8. Proiectarea activităţilor pe domenii experienţiale/ activităţi integrate, a jocurilor şi activităţilor alese, a activităţilor de dezvoltare personală (rutine, tranziţii, activităţi de dezvoltare personală) astfel încât să asigure centrarea pe copil, dezvoltarea competenţelor generale și a competenţelor specifice.
1.2. Implicarea în activitățile de proiectare a ofertei educaționale la nivelul unității.	1. Respectarea noilor reglementări legale privind dezvoltarea și proiectarea CDȘ, în conformitate cu OM MEN nr. 4694/02.08.2019 cu privire la organizarea activităților opționale; 2. Implicarea în proiectarea ofertei educaționale pentru personalizarea acesteia şi pentru a diversifica modalităţile prin care se realizează diferenţierea în învăţare.
1.3. Folosirea tehnologiei informării și comunicării (TIC) în activitatea de proiectare.	1. Proiectarea învăţării prin alegerea cu discernământ a materialelor didactice adaptate cu situaţiile concrete din grupă, în vederea asigurării unei instruiri eficiente (tabla interactivă, laptop, soft-uri educaționale, platforme educative, etc.); 2. Utilizarea TIC în elaborarea proiectărilor curriculare; 3. Proiectarea activităţilor de predare-învăţare care presupun utilizarea TIC; 4. Proiectarea/identificarea soft-urilor educaţionale avizate de MEN pentru toate domeniile experienţiale/categoriile de

	activităţi/reactualizarea listei soft-urilor utilizate.
1.4. Proiectarea unor activităţi extracurriculare corelate cu obiectivele curriculare, nevoile şi interesele educabililor, planul managerial al unităţii.	1. Elaborarea planului managerial al activităţilor extracurriculare/calendarului activităţilor extracurriculare la nivelul grupei, prezentarea acestuia, spre avizare, consilierului educativ/ directorului; 2. Proiectarea activităţilor extracurriculare în strânsă corelaţie cu proiectul de dezvoltare instituţională/ planul operaţional/ planul managerial şi cu oferta educaţională; 3. Proiectarea activităţilor extracurriculare în acord cu interesele beneficiarilor, structura etnică a populaţiei şcolare şi cu cerinţele educaţiei interculturale/ pentru diversitate.Activităţile extraşcolare se vor planifica şi desfăşura lunar, cu participarea părinţilor şi a altor parteneri educaţionali din comunitate (autorităţi locale, biserică, poliţie, agenţi economici, ONG-uri etc.).
2. REALIZAREA ACTIVITĂȚILOR DIDACTICE	
2.1. Utilizarea unor strategii didactice care asigură caracterul aplicativ al învățării și formarea competențelor specifice.	1. Utilizarea strategiilor didactice de predare – învăţare – evaluare respectând particularităţile individuale şi de vârstă ale preşcolarilor; 2. Utilizarea strategiilor didactice în funcţie de caracteristicile specifice ale fiecărui copil, de stilul de învăţare, profilul inteligenţelor multiple, de tipul de învăţare adecvat; 3. Utilizarea metodologiilor specifice care răspund nevoilor afective, de cunoaştere, de acţiune şi de afirmare a individualităţii copilului; 4. Utilizarea metodelor activ – participative care valorifică potenţialul fiecărui copil în contexte interactive reale; 5. Utilizarea strategiilor educaţionale care promovează conştientizarea şi formarea la copii a unor comportamente în direcţia toleranţei şi nondiscriminării, acceptării copiilor cu CES, a copiilor cu dizabilităţi, a copiilor supradotaţi, a copiilor de diferite etnii, a copiilor cu boli cronice, a copiilor cu situaţie socio-economică deficitară. 6. Utilizarea strategiilor educaționale însușite la cursurile de formare, a activităților derulate în cadrul proiectului Proiectelor Erasmus+.

2.2. Utilizarea eficientă a resurselor materiale din unitatea de învăţământ în vederea optimizării activităţilor didactice-inclusiv a resurselor TIC.	1. Utilizarea materialelor didactice în conformitate cu „Standardele privind materialele de predare învăţare în educaţia timpurie" aprobate prin OM nr. 3850/2010; 2. Selectarea materialelor şi a auxiliarelor curriculare avizate de MEN; 3. Selectarea resurselor materiale în funcţie de specificul unităţii şcolare, particularităţile de vârstă şi de achiziţiile anterioare de învăţare ale preşcolarilor; 4. Utilizarea mijloacelor TIC în cadrul activităţilor de predare-învăţare –evaluare/la cel puțin 90% dintre activitățile planificate; 5. Integrarea soft-urilor educaţionale avizate de MEN în diferite tipuri şi momente ale activităţii.
2.3. Diseminarea, evaluarea și valorizarea activităţilor realizate.	1. Produsele activităţii copiilor (desene, picturi, lucrări plastice, fişe de muncă individuală ş.a.) sunt expuse zilnic în spaţii special amenajate, vestiare, săli de grupă; 2. Periodic sunt expuse portofoliile proiectelor tematice care cuprind produsele activităţii copiilor pe durata derulării proiectului (începând cu scrisoarea către părinți...); 3. În institutie se organizează expoziţii tematice cu lucrări executate de copii cu prilejul diferitelor evenimente, sărbători naţionale sau/ şi religioase, târguri educaţionale ş.a.; 4. Produsele activităţii copiilor sunt prezentate pe site-ul instituţiei/topicul grupei.
2.4. Organizarea și desfășurarea activităţilor extracurriculare, participarea la acțiuni de voluntariat.	1. Organizarea și desfășurarea activităţilor extracurriculare cuprinse în calendarul activităţilor pe grupă/unitate; 2. Participarea directă la organizarea și desfășurarea activităţilor de voluntariat în cadrul SNAC, a proiectelor educaționale, în colaborare cu ONG-uri, fundații ș.a.; 3. Contribuția efectivă la organizarea și desfășurarea activităţilor extracurriculare cuprinse în CAEN, CAERI, CAEJ în care

	este implicată instituția și/sau în parteneriat cu alte instituții.
2.5. Formarea deprinderilor de studiu individual şi în echipă în vederea formării/dezvoltării competenței de „a învăța să înveți”.	1. Formarea deprinderilor de a învăţa prin activităţi specifice, în care copilul este autor al propriei învăţări, prin implicarea sa activă şi prin interacţiunea cu mediul, în contexte semnificative pentru vârsta şi particularităţile sale individuale; 2. Formarea/dezvoltarea competenței de “ a învăța să înveți” bazându-se pe achizițiile/experiențele de viață anterioare, astfel încât să poată utiliza cunoștințele în contexte variate, în grădiniță, la școală și pe tot parcursul vieții.
3. EVALUAREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII	
3.1. Asigurarea transparenței criteriilor, a procedurilor de evaluare și a rezultatelor activităților de evaluare.	1. Informarea beneficiarilor indirecți/părinților privind procedurile de evaluare și rezultatele obținute la evaluările inițiale (la începutul anului şcolar), formativ-continue (pe toată durata semestrelor), sumative/ finale (la sfârşitul semestrelor), perioadele de desfăşurare a evaluărilor; 2. Informarea părinților cu privire la formele de evaluare, obiectivele, instrumentele şi criteriile de evaluare utilizate în cadrul unor mese rotunde, a şedinţelor cu părinţii, ș.a.; 3. Informarea sistematică a părinților cu privire la progresul (regresul) înregistrat de preşcolari, competențele atinse/în curs de dezvoltare, a comportamentelor observate şi înregistrate în listele de comportamente; 4. Întocmirea listei de comportamente, raportată la domeniul de dezvoltare, competențele generale și competențele specifice, la norme de grup și la progresul copilului în raport cu el însuşi.
3.2. Aplicarea testelor predictive, interpretarea și comunicarea rezultatelor.	1. Informarea permanentă a părinților privind rezultatele şcolare, inclusiv la evaluările inițiale, formativ-continue și sumative ;

	2. Posibilitatea de a evalua necesitățile educaționale a unui copil cu cerințe educaționale speciale, acolo unde este cazul. 3. Comunicarea rezultatelor activității copilului în afara grupei (participarea la concursuri, prezentarea unor dovezi/materiale din care rezultă preocuparea copilului pentru dans, pictură, gimnastică etc.); 4. Interpretarea rezultatelor (diagrame, grafice, informaţii asupra percepţiei de către copil asupra propriei prestaţii, comentarii suplimentare, planuri de intervenţie personalizate, corespondenţa/comunicarea cu părinţii).
3.3. Utilizarea diverselor instrumente de evaluare, inclusiv a celor din banca de instrumente de evaluare unică.	1. Utilizarea instrumentelor specifice de evaluare, a indicatorilor comportamentali pentru înregistrarea competențelor raportate la comportamentele aşteptate, (cum ar fi utilizarea codurilor specifice pentru fiecare categorie de activitate /domeniu) şi înregistrarea comportamentului în lista de comportamente *(„A – comportament atins, D – comportament în dezvoltare, NS – comportament care necesită sprijin).*
3.4. Promovarea autoevaluării şi interevaluării.	1. Utilizarea sistematică a autoevaluării și interevaluării (la sfârşitul fiecărei activităţi/ zile) cu privire la conţinutul învăţării, rezultatele obţinute în activităţile individuale sau comune, în termeni de reuşite şi dificultăţi întâmpinate.
3.5. Evaluarea satisfacţiei beneficiarilor educaţionali.	1. Aplicarea de chestionare pentru măsurarea gradului de satisfacție a beneficiarilor privind evaluarea rezultatelor școlare; 2. Interpretarea rezultatelor și luarea unor măsuri ameliorative, dacă este cazul;
3.6. Coordonarea elaborării portofoliului educaţional ca element central al evaluării rezultatelor învăţării.	1. Elaborarea portofoliului educațional al copiiilor care cuprinde: - lista cu indicatorii comportamentali pe domenii de dezvoltare (cf. noului curriculum); - observații asupra evoluției copilului/după caz, la grupa mare, fișa de apreciere a progresului individual a copilului înainte de înscrierea în clasa pregătitoare;

	- lucrări de-ale copilului; - poze cu sarcini/activități pe care acesta le-a dus la bun sfârșit pe parcursul anului școlar.
4.MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI	
4.1. Stabilirea unui cadru adecvat (reguli de conduită, atitudini, ambient) pentru desfășurarea activităților în conformitate cu particularitățile clasei de elevi.	1. Amenajarea spațiului educațional în conformitate cu particularitățile grupei: centrele de interes - sistematic îmbunătățite/reamenajate; 2. Utilizarea instrumentelor de lucru cu copiii: harta prezenței (catalogul în imagini), a aniversărilor, a evenimentelor, tabela responsabilităților, calendarul naturii, un ceas, jurnalul grupei, regulile grupei; 3. Stabilirea unui cadru adecvat care să asigure siguranța copiilor și starea de bine; 4. Stabilirea unor situaţii de comunicare care să faciliteze schimbul de informaţii educatoare - copil, copil - copil, cooperarea şi interacţiunea eficientă; 5. Utilizarea feedback-ului bidirecţional în comunicare.
4.2. Monitorizarea comportamentului elevilor și gestionarea situațiilor conflictuale.	1. Observarea, înregistrarea /monitorizarea comportamentului, consemnarea observaţiilor asupra copiilor în Caietul de observații/Observator şi a progresului individual al copiilor în Fişele de apreciere a progresului individual al copilului înainte de intrarea în clasa pregătitoare (Anexele 3 și 4) sau în alte instrumente de monitorizare/înregistrare avizate de MEN ; 2. Utilizarea unor strategii adecvate de prevenire și reducere a situaţiilor conflictuale între copii, cât şi de rezolvare a acestora, descoperirea cauzelor care duc la apariția unor stări conflictuale;

	3. Gestionarea eficientă, sub semnul valorilor moral-civice, a situaţiilor conflictuale.
4.3. Cunoaşterea, consilierea şi tratarea diferenţiată a elevilor.	1. Acordarea de sprijin copiilor în funcţie de particularităţile psihofizice ale acestora, dovedind o foarte bună cunoaştere a copilului în ceea ce priveşte temperamentul, priceperile şi deprinderile, interesele, potenţialul intelectual, trăsăturile de personalitate; 2. Desfăşurarea educaţiei individualizate/ diferenţiate, adaptate nevoilor specifice şi personalităţii copilului, respectând ritmul propriu al acestuia.
4.4. Motivarea elevilor prin valorizarea exemplelor de bună practică.	1. Oferirea ocaziilor favorabile pentru a trezi în copil bucuria de a învăța; 2. Valorizarea exemplelor de bună practică pentru a stimula copiii în activitate/joc.
5.MANAGEMENTUL CARIEREI ȘI AL DEZVOLTĂRII PERSONALE	
5.1. Valorificarea competențelor științifice, didactice și metodice dobândite prin participarea la programele de formare continuă/perfecționare.	1. Valorificarea competențelor științifice și metodice dobândite prin: - participarea la programe de formare/cursuri de perfecţionare acreditate conform legislaţiei în vigoare, prin CCD şi ISJ, la nivel de judeţ, cursuri organizate la nivel naţional de MEN; - participarea periodică la programe de formare continuă astfel încât să acumuleze, la fiecare interval consecutiv de 5 ani, considerat de la data promovării examenului de definitivare în învăţământ, minimum 90 de credite profesionale transferabile; - grade didactice/evoluţia în carieră: prin gradul didactic II şi gradul didactic I; - manifestări ştiinţifice: participarea la sesiuni de comunicări ştiinţifice şi metodice, simpozioane, conferinţe ş.a., la nivel local, judeţean, naţional şi internaţional.

5.2. Implicarea în organizarea activităţilor metodice la nivelul comisiei metodice/cercului pedagogic de specialitate.	1. Implicarea în organizarea activităţii metodice şi psihopedagogice: - la nivelul unităţii de învăţământ/comisiei metodice (cf. precizărilor legale din Curriculum pentru educație timpurie, 2018;
5.3. Realizarea/actualizarea portofoliului profesional și dosarului personal.	1. Realizarea/ actualizarea dosarului personal, prezentarea la secretariatul grădiniței a documentelor solicitate pentru încadrare, salarizare/ SIIIR; 2. Realizarea portofoliului profesional cf. ROFUIP.
5.4. Dezvoltarea capacității de comunicare și relaționare în interiorul și în afara unității (cu elevii, personalul școlii, echipa managerială și cu beneficiarii din cadrul comunității-familiile elevilor).	*1.* Respectarea procedurii de comunicare internă, externă și instituțională: 2. Comunicarea formală internă: cu preșcolarii, personalul instituţiei, echipa managerială; 3. Comunicare externă cu părinții prin modalitățile specifice cunoscute; 4. Comunicare instituțională cu reprezentanții comunității locale, partenerii educaționali.
5.5. Manifestarea atitudinii morale și civice (limbaj, ținută, respect, comportament), respectarea și promovarea deontologiei profesionale	1. Manifestarea atitudinii morale și civice: Limbaj îngrijit/elevat, ținută decentă, ireproșabilă, respect pentru copiii și adulții cu care lucrează, punctualitate, maximă responsabilitate, implicare și dedicație pentru respectarea culturii organizaționale; 2. Folosirea serviciilor instituţiei numai în scopuri educaţionale; 3. Promovarea deontologiei profesionale.
6.CONTRIBUȚIA LA DEZVOLTAREA INSTITUȚIONALĂ ȘI LA PROMOVAREA IMAGINII UNITĂȚII ȘCOLARE	

6.1. Dezvoltarea de parteneriate şi proiecte educaţionale în vederea dezvoltării instituţionale.	1. Iniţierea de noi parteneriate educaţionale; 2. Implicarea în organizarea şi derularea proiectelor şi parteneriatelor educaţionale; 3. Implicarea în elaborarea proiectelor educaţionale în vederea cuprinderii în CAEN, CAERI, CAEJ; Iniţierea, implicarea în derularea proiectelor Erasmus+ .
6.2.Promovarea ofertei educaţionale.	1. Utilizarea sistematică a modalităţilor de promovare a ofertei educaţionale a instituţiei (postarea exemplelor de bună practică, organizarea de expoziţii cu produsele activităţii copiilor, contribuţie la editarea pliantelor, broşurilor educative, flyerelor, afişelor de promovare a proiectelor/activităţilor desfăşurate); 2. Respectarea procedurii de promovare a ofertei educaţionale.
6.3 Promovarea imaginii şcolii în comunitate prin participarea şi rezultatele elevilor la olimpiade, concursuri, competiţii, activităţi extracurriculare şi extraşcolare.	1. Afișarea rezultatelor școlare și extrașcolare (diplome, adeverințe, atestate) în instituției. 2. Promovarea imaginii instituţiei prin: broşuri, pliante, flyere, afişe publicitare, pagina web, articole în presa, bloguri etc.
6.4.Realizarea/participarea la programe/activităţi de prevenire şi combatere a violenţei şi comportamentelor nesănătoase în mediul şcolar, familie şi societate.	1. Promovarea nondiscriminării şi egalităţii de şanse, respectarea structurii etnice a populaţiei şcolare şi a cerinţelor educaţiei interculturale/ pentru diversitate; 2. Asumarea răspunderii pentru formarea unor trăsături socio-morale ale copiilor în noul context educaţional; 3. Organizarea şi desfăşurarea unor activităţi de prevenire şi combatere a violenţei şi de prevenire şi combatere a comportamentelor negative.
6.5 Respectarea normelor, procedurilor de sănătate şi securitate a muncii şi de PSI şi ISU pentru toate tipurile de activităţi desfăşurate în cadrul unităţii	1. Participarea la instruirile PSI și SSM; 2. Respectarea normelor și a procedurilor specifice pentru toate tipurile de activități desfășurate în instituției. 3. Implicarea copiilor în activități specifice de educație PSI și SSM.

de învățământ precum și a sarcinilor suplimentare.	4. Organizarea și desfășurarea activităților/campaniilor de prevenire a comportamentelor dăunătoare sănătății.
6.6. Implicarea activă în crearea unei culturi a calității la nivelul organizației.	1. Participarea activă la crearea unei culturi a calității la nivelul instituţiei, cooperare cu CEAC pentru asigurarea calității, orientare spre obţinerea de rezultate superioare, raportate la standarde şi spre satisfacerea nevoilor şi aşteptărilor beneficiarilor educaţiei.
7.CONDUITA PROFESIONALĂ	
7.1. Manifestarea atitudinii morale și civice (limbaj, ținută, respect, comportament).	1. Manifestarea atitudinii de respect pentru toţi partenerii educaţionali; 2. Respectarea RI, ROF și a Codului etic al instituţiei.
7.2. Respectarea și promovarea deontologiei profesionale.	1. Respectarea și promovarea normelor de conduită și a obligațiilor etice specifice profesorului pentru rducaţia timpurie.

***Proces de consultare**

Popuneri de Competențe și aptitudini pentru profesorul în educație timpurie[1]

Conform specialiștilor în domeniu care au fost consultanți privind propunerea de politică publică[2], un profesor educație timpurie, trebuie să aibă următoarele competențe, cunoștințe, aptitudini și caracteristici:

- ✓ Cunoștințe necesare interacțiunii și educației copiilor 0-3 ani;
- ✓ Competențe educaționale, comunicare, relaționare, capicitatea de a lucra cu copiii de 0-3 ani, ceea ce necesită o atenție deosebită;
- ✓ Aptitudini și competențe pedagogice;
- ✓ Metodologii de intervenție și suport în situații de criză generate de copiii cu CES;
- ✓ Competențe de comunicare, inclusiv pentru relaționarea cu părinții;
- ✓ Competențe de socializere;
- ✓ Cunoștințe de psihologia copilului;
- ✓ Analiza nivelului de dezvoltare al copilului;

[1] Descrierea detaliată a listei de competențe pe care trebuie să le aibă un profesor în educație timpurie se regăsesc în Anexa I la prezenta propunere de politică publică.

[2] Pe baza răspunsurilor la chestionarele oferite specialiștilor în educație timpurie în cadrul grupului de lucru de la București, 26.09.2019, care a avut loc la Ministerul Educației Naționale (detalii în Anexa III la prezenta propunere de politică publică)

- ✓ Proiectarea, realizarea și evaluarea activităților de învățare adecvate fiecărui nivel de vârstă, Consilierea părinților;
- ✓ Competențe privind educația pentru pentru sănătate
- ✓ Aptitudini verbale, creativitate, motivație.
- ✓ Empatie, răbdare.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar eficiente
Operațiunea 1.1: Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP
Titlul proiectului: Dialog Social Eficient pentru Politici Publice Alternative în Educația Timpurie

Anexa IV

ANALIZA PRIVIND IMPACTUL PROPUNERII ALTERNATIVE DE POLITICA PUBLICA IN DOMENIUL EDUCATIEI TIMPURII ANTEPRESCOLARE

Cuprins

Analiza impactului propunerii alternative de politica publica in domeniul educatiei anteprescolare 3
Context 3
Precizari metodologice 4
Analiza problemei de propunere alternativa de politica publica 7
Analiza impacturilor vizate de propunerea alternativa de politica publica 9
Analiza cost-beneficiu 12
Varianta 2 – recomandata 12
Costurile Variantei 2 – varianta recomandata 12
Beneficiile Variantei 2 – varianta recomandata 14
Raportul beneficii / costuri al Variantei 2 14
Varianta 3 – varianta de acțiune minimală 16
Costurile Variantei 3 – varianta de acțiune minimală 16
Beneficiile Variantei 3 – varianta de actiune minimala 18
Raportul beneficii / costuri al Variantei 3 – varianta de acțiune minimală 19
Analiza comparativă a costurilor și beneficiilor celor două variante 20

Analiza impactului propunerii alternative de politica publica in domeniul educatiei anteprescolare

Context

Obiectivul general al proiectului este dezvoltarea capacitatii Asociatiei Centrul pentru Educatie si Drepturile Omului pentru a se implica in formularea si promovarea unei propunerii de politica publica alternativa la politicile initiate de Guvern in domeniul educatiei timpurii, prin instruirea a 30 de persoane din cadrul organizatiei in domeniul politicilor publice. Prin atingerea obiectivului general, proiectul contribuie la realizarea scopului apelului de proiecte, respectiv: de a sprijini ONG-urile si partenerii sociali din regiunea mai dezvoltata (Bucuresti-Ilfov), cat si din regiunile mai putin dezvoltate pentru a formula si promova propuneri alternative la politicile publice initiate de Guvern, rezultand 1 ONG direct sprijinit pentru dezvoltarea capacitatii de formulare si promovare a unei propuneri alternative, implicand procesul de promovare si alte ONG-uri si parteneri sociali, care activeaza in domeniul educatiei timpurii la nivel national

Obiectivele specifice ale proiectului

1. OS1 - Evaluarea impactului politicilor in domeniul educatiei timpurii in Romania, prin realizarea unui studiu de impact la nivel national si european privind educatia timpurie a copiilor din crese, in primele 4 luni de proiect;

2. OS2 - Consolidare a dialogului social şi civic in rândul organizațiilor implicate in dezvoltarea educației timpurii a copiilor din creșele din Romania, prin dezvoltarea unui mecanism eficient de consultare publica (incluzând componenta online) a actorilor cheie din domeniu (parteneri sociali, autorități publice, instituții de învățământ, ONG-uri s.a.), in primele 6 luni de proiect si testarea acestuia in cadrul proiectului;

3. OS3 - Întărirea capacității Asociației CEDO in vederea formulării şi promovării unei propuneri alternative la politicile publice inițiate de Guvern în domeniul înființării, organizării, funcționarii creșelor in Romania, prin instruirea a 30 de persoane, in primele 6 luni de proiect;

4. OS4 - Dezvoltarea capacității Asociației CEDO, care activează in domeniul educației timpurii in vederea formulării şi promovării unei politici publice alternativa la HG 1252/2012 si Legea 263/2007, contribuind la reforma administrației publice şi de interacţiune cu autorităţile şi instituţiile administrației publice si dezvoltarea unui dialog social eficient, pe parcursul celor 16 luni de proiect;

5. OS5 - Sensibilizarea autorităților publice si responsabilizarea partenerilor sociali si ONG-urilor in vederea implicarii, pe toata durata proiectului, în susținerea si promovarea inițiativelor de reformă a

administraţiei publice si acceptarea politicii publice alternative formulate in proiect, prin derularea unei campanii de comunicare integrata la nivel national.

Precizari metodologice

Analiza de impact este necesara in contextul formularii unei propuneri alternative de politica publica in domeniul educatiei anteprescolare, in contextul aprobarii noului Curriculum National pentru educatia timpurie -0 – 6 ani, definita astfel prin Legea Educatiei Nationale cu modificarile si completarile ulterioare.

Obiectul propunerii alternative in domeniul educatiei anteprescolare il constituie introducerea unei noi pozitii in Clasificarea Ocupatiilor din Romania, respectiv Profesorul / profesoara pentru educatie timpurie, profesie aplicabila atat educatiei anteprescolare (0-3 ani), cat si celei prescolare (3-6 ani), precum si implementarea tuturor aspectelor de continut necesare in vederea integrarii acestei ocupatii in practica educatiei timpurii anteprescolare si prescolare intr-un mod cat mai rapid si eficient.

Argumentele care sprijina introducerea acestei pozitii in COR sunt:

- existenta unui Curriculum National pentru educatia timpurie care necesita o mai mare coordonare metodologica din punct de vedere educational, fara a renunta la componenta de ingrijire a copiilor de varsta anteprescolara, respectiv prescolara
- nevoia de continuitate in ceea ce priveste construirea abilitatilor si competentelor copilului, de la varste cat mai fragede
- satisfacerea nevoilor parintilor si reprezentantilor legali ai copiilor implicati in educatie cu privire la continutul educational al ofertei creselor si gradinitelor publice si private
- armonizarea cadrului de desfasurare a educatiei timpurii in Romania, la nivelul tuturor unitatilor de educatie timpurie, publice sau private
- preluarea de catre Ministerul Educatiei a unora dintre atributiile de gestionare a educatiei timpurii anteprescolare in viitorul apropiat.

Analiza de impact s-a derulat prin:

- aplicarea unui chestionar construit pe doua mari sectiuni: confirmarea problemelor si solutiilor identificate si cu alte ocazii (studiul privind situatia actuala, analiza de nevoi utilizata in fundamentarea propunerii alternative de politica publica) si identificarea impacturilor sociale, de sanatate, economice, de mediu si asupra comunitatii si componentelor administratiei publice pe

care le are propunerea alternativa de politica publica in domeniul educatiei antepreșcolare in forma sa actuala.

- interviuri cu experti din Ministerul Educatiei – Unitatea de Implementare a Proiectelor
- analiza unor studii si cercetari efectuate la nivel national si international
- analiza standardelor privind educatia timpurie din state care au introdus deja ocupatia de profesor / profesoara pentru educatia timpurie.

In cadrul chestionarului aplicat la atelierul dedicat analizei de impact, au fost incluse o serie de aspecte pentru care am solicitat opinia expertilor in educatie antepreșcolare si prescolara prezenti. Acestea au fost:

- Impactul social – prin acest aspect, am dorit sa identificam principalele aspecte sociale influentate in mod pozitiv sau negativ ca urmare a implementarii propunerii alternative de politica publica realizate in cadrul proiectului, referindu-ne la efectele acestei politici asupra: abandonului scolar, gradului de incadrare in munca a persoanelor afectate, aparitia / disparitia unor locuri de munca, contributia viitoare a persoanelor afectate la bunastarea comunitatii si a societatii in general, etc.
- Impactul asupra sanatatii copilului – cu acest aspect ne-am dorit sa identificam, daca este cazul, efectul pozitiv sau negativ al incadrarii timpurii a copilului intr-o forma de ingrijire/educatie la nivelul sanatatii sale.
- Impactul asupra dezvoltarii psiho-emotionale a copiilor – prin acest aspect am dorit sa identificam efectele pozitive sau negative ale incadrarii timpurii a copilului intr-o forma de ingrijire/educatie asupra dezvoltarii psiho-emotionale a acestuia, din perspectiva contactului cu specialisti (educatori, asistent medical, etc)
- Impactul asupra parcursului educational al copilului – prin acest aspect ne-am propus sa confirmam efectele pozitive sau negative asupra parcursului educational al copilului, ca urmare a incadrarii intr-o forma de educatie timpurie antepreșcolara/prescolara, din perspectiva: abandonului scolar, capacitatii de integrare in colectivitate, apetentei pentru invatatura
- Impactul asupra parintilor – prin acest aspect am intentionat sa identificam efectele pozitive sau negative pe care le are incadrarea copilului in educatia timpurile antepreșcolara asupra parintilor, de la suportul in ingrijire / educatie pentru copii in perioadele cand parintii sunt plecati la serviciu si pana la reinsertia/insertia mamelor pe piata muncii
- Impactul asupra angajatorilor din economia locala – prin acest aspect ne-am dorit sa identificam efectele pozitive sau negative asupra angajatorilor din economia locala ale unei eventuale incadrari rapide in educatia timpurie 0-3 ani a copiilor (precum intoarcerea mai rapida a mamelor in piata muncii, accesul la o forta de munca motivata, sau dimpotriva nevoia de a crea programe de lucru flexibile sau cheltuieli suplimentare pentru a asigura anumite beneficii (cadouri de sarbatori, zile

libere suplimentare, etc) mamelor reintoarse la munca sau pentru anumite riscuri (ex. concediile medicale pentru ingrijirea copilului)).

- Impactul asupra mediului economic local – prin acest aspect am dorit sa identificam efectele pozitive sau negative asupra mediului economic local: ce se va cumpara cu precadere, ce sume vor merge spre consum, ce nevoi ar putea identifica antreprenorii in piata, pentru a genera noi produse si servicii, deci valoare adaugata, ce ar putea aparea ca riscuri, pe care sa le ia in considerare, etc. In principal, aici ne-am referit la capacitatea incadrarii timpurii in educatie (cresa) ca motor al stimularii ocuparii mamelor, generarii de venituri si directionarii acestor venituri spre consum.
- Impactul asupra mediului economic national – prin acest aspect am incercat sa identificam efectele pozitive sau negative asupra mediului economic national, ca suma a tuturor efectelor pozitive sau negative la nivel local.
- Impactul asupra institutiilor publice locale – prin acest aspect ne referim nu numai la efectele pozitive sau negative asupra autoritatii publice locale (Primaria), care, pe de o parte cheltuieste resurse pentru intretinerea creselor, iar pe de alta parte castiga resurse, sub forma taxelor, ca urmare a integrarii copiilor in educatia timpurie 0-3 ani, ci si asupra altor institutii publice, precum gradinitele si scolile, unde se imbunatateste prezenta copiilor, scad sansele de abandon scolar, se mentin locurile de munca si parametrii de functionare, dar si, intr-un viitor nu foarte indepartat, directiile de asistenta sociala si politia, care au un numar mai mic de „beneficiari".
- Impactul asupra triunghiului scoala-familie-comunitate – cu acest aspect ne-am propus sa identificam efectele pozitive sau negative asupra legaturilor intre scoala, familie si comunitate in ceea ce priveste educatia si tot ceea ce deriva din acestea. Asa cum veti vedea si mai jos, au fost percepute in special efectele pozitive, de tipul cresterii increderii si cooperarii intre cele 3 elemente ale triunghiului mentionat si mai putin efecte negative (accesul scazut la resurse, lipsurile infrastructurii, etc).
- Impactul asupra mediului inconjurator – la nivelul acestui aspect am dorit sa identificam efectele pozitive sau negative asupra mediului inconjurator, generate de aplicarea acestei propuneri de politica publica alternativa, iar perceptia participantilor care au raspuns la chestionar a condus spre componenta de educatie pentru dezvoltare durabila (efect pozitiv).
- Impactul calificarii profesorilor asupra participarii la educatia anteprescolara – acest aspect a fost considerat deosebit de important de toti participantii la atelier, care au indicat efectele pozitive ale calificarii profesorilor asupra copiilor si asupra activitatii cu copiii.
- Impactul cresterii incluziunii grupurilor vulnerabile, a copiilor din mediul rural si a celor cu CES in educatie anteprescolara – si acestui aspect i-au corespuns aprecieri pozitive si efecte in special pozitive, de tipul cresterii incluziunii sociale.

Analiza problemei de propunere alternativa de politica publica

Primele sase intrebari din chestionarul aplicat au fost dedicate problemei abordate in cadrul propunerii alternative de politica publica. Scopul acestor intrebari a fost sa confirme daca abordarea propunerii a fost corecta si daca problema a fost bine identificata. In urma analizei chestionarelor colectate, am constatat urmatoarele:

1. Problema a fost corect identificata si fundamentata
2. Aspectele considerate cele mai importante – cauze si efecte ale problemei, au fost:
    a. infrastructura deficitara de crese, lipsa personalului calificat in crese si accesul redus al copiilor din mediul rural la educatie anteprescolara, respectiv al copiilor cu CES la educatie anteprescolara si numarul mare de copii in grupe => aceste aspecte au primit cele mai multe scoruri de 5 (foarte important) si 4 si au fost luate in calcul de aproape toti respondentii (peste 22 de scoruri).
    b. costul standard per copil insuficient => acest aspect a fost semnalat ca fiind important (scor 4) si foarte important (scor 5) de 22 dintre cei 25 de respondenti
    c. nevoia de curriculum a fost considerata foarte importanta (scor 5) de 10 respondenti, obtinand, totodata si 7 raspunsuri de important / neutru (scor 4 / 3)
    d. comunicarea cu parintii a fost considerata foarte importanta de 8 respondenti (scor 5) si importanta de 7 respondenti (scor 4), restul alocand scoruri de 1, 2 si 3.
    e. birocratia excesiva a primit doar 4 scoruri de 5 (foarte important), acest aspect fiind scos in evidenta de catre practicieni (educatori, specialisti in educatia timpurie) si mai putin de catre reprezentantii mediului academic. Ei au propus, de altfel, si introducerea unor metode prin care sa se reduca birocratia (ex. catalogul bazat pe TIC, baze de date, instrumente interactive online, etc)
3. Patru dintre respondenti au considerat ca toate problemele mentionate in chestionar sunt foarte importante (scor 5), mentinandu-si aceeasi modalitate de punctare si la solutii.
4. O singura persoana a considerat ca nici una dintre problemele propuse (intrebarea 1) nu este foarte importanta, acordand scorul 4 doar infrastructurii deficitare si lipsei de personal calificat

Din perspectiva solutiilor propuse, printre cele mai des intalnite raspunsuri de foarte important in solutionare (scor 5) – peste 15 raspunsuri, am inregistrat:

- Dezvoltarea standardului profesional sau ocupational pentru ocupatia Profesor in educatia timpurie si a curriculei pentru acesta

- Calificarea personalului existent in crese si suplimentarea personalului implicat in educatie din crese
- Dezvoltarea infrastructurii creselor la nivel national => in subsidiar, s-a mentionat dezvoltarea infrastructurii de crese pentru a cuprinde si populatia din mediul rural si copiii cu CES
- Dezvoltarea unor modele de buna practica la nivel de curriculum pentru educatia timpurie
- Debirocratizarea procesului de inscriere a copiilor in crese
- Asigurarea personalului specializat in lucrul cu copiii cu CES

Printre propunerile de imbunatatire a modului de lucru (raspunsuri deschise), am inregistrat 1 astfel de sugestie:

- Programe de formare initiala si continua a educatorilor puericultori desfasurate de universitati si de alte institutii acreditate de MEC.

Analiza impacturilor vizate de propunerea alternativa de politica publica

In urma analizei chestionarelor colectate in urma atelierului privind analiza de impact derulat in perioada 21-24 noiembrie 2019, am identificat o preocupare catre identificarea aspectelor si efectelor pozitive ale propunerii alternative prezentate respondentilor.

Printre cele mai importante aspecte semnalate in chestionare in legatura cu impactul propunerii alternative de politica publica in domeniul educatiei anteprescolare, prin care se introduce o noua ocupatie in COR si se realizeaza standardul profesional pentru aceasta, sunt:

Tip de impact	Observatii
Impact social	- sanse mai mari de prevenire a abandonului scolar - progresul copilului in plan intelectual
Impactul asupra sanatatii copilului	- formarea unui regim alimentar adecvat, bazat pe recomandari ale unui specialist in nutritie - acces la servicii medicale si monitorizare continua a starii de sanatate
Impactul asupra dezvoltarii psiho-emotionale a copiilor	- dezvoltarea autonomiei de la varste cat mai fragede - imbunatatirea relatiilor cu ceilalti copii, dar si cu adultii - crearea unor obiceiuri de ascultare/respect reciproc/toleranta
Impactul asupra parcursului educational al copilului	- scaderea riscului aparitiei abandonului scolar - reducerea comportamentelor deviante - respectarea regulilor dintr-un grup
Impactul asupra parintilor	- parintii castiga incredere in sistemul de invatamant - parintii aflati in situatii difice sunt sustinuti prin sistemul de cresa sa isi gaseasca un loc de munca, in timp ce copilul este in siguranta
Impactul asupra angajatorilor din economia locala	- aparitia unor noi locuri de munca
Impactul asupra mediului economic local	- aparitia / infiintarea unor noi locuri de munca

Impactul asupra mediului economic national	- aparitia / infiintarea unor noi locuri de munca - contribuie la succesul in cariera a beneficiarilor si la asigurarea unei importante cresteri economice
Impactul asupra institutiilor publice locale	- reducerea poverii financiare viitoare, prin pastrarea copiilor in educatie, calificarea si transformarea acestora in cetateni productivi - reducerea criminalitatii - o stare mai buna de sanatate a copiilor / parintilor
Impactul asupra triunghiului scoala-familie-comunitate	- cresterea cooperarii intre cele trei elemente ale triunghiului - cresterea increderii
Impactul asupra mediului inconjurator	- educatia pentru dezvoltare durabila poate incepe de la varste foarte fragede
Impactul calificarii profesorilor asupra participarii la educatia anteprescolara	- statutul profesional conferit prin titulatura propusa - nivelul crescut de cunostinte in domeniul pedagogiei varstelor mici si in domeniul nevoilor educationale speciale - o mai mare calitate a actului educational de la cele mai fragede varste ale copiilor
Impactul cresterii incluziunii grupurilor vulnerabile, a copiilor din mediul rural si a celor cu CES in educatie anteprescolara	- incluziunea tuturor copiilor in educatie

Majoritatea raspunsurilor s-au repetat, cele de mai sus fiind sintetizate in urma atelierului de la Paltinis, judetul Sibiu, derulat in perioada 21-24 noiembrie 2019.

Printre sugestiile furnizate de catre participantii la atelier au mai fost si urmatoarele:

- pentru inceput, intrucat noua profesie nu este inca reglementata, sa existe o perioada de tranzitie, in care, pana la o prima promotie de profesori pentru educatia timpurie, coordonarea metodologica sa fie realizata prin arondarea creselor la gradinite
- numarul de profesori pentru educatie timpurie va fi destul de mic in perioada urmatoare – se propune existenta a minimum unui astfel de specialist pe unitate, ideal 1 profesor / profesoara pentru educatia timpurie la 50 de copii

- pentru educatorii puericultori si pentru restul personalului din crese se propune un program de profesionalizare/calificare bazat pe cerintele noului Curriculum National, pentru a putea tine pasul cu schimbarile ce vor fi operate
- se propune, de asemenea, reducerea birocratiei la nivel de clasa si crearea unor registre unice, eventual bazate pe utilizarea TIC (baze de date, documente operate in sistem colaborativ, etc), astfel incat educatorii sa nu mai completeze de mana documentele solicitate de metodologiile de lucru.

Analiza cost-beneficiu

Variantele propuse pentru solutionarea problemei de politica publica sunt, pe scurt, urmatoarele:

Varianta 2 – recomandata

Introducerea in Clasificarea Ocupatiilor din Romania a pozitiei „*Profesor/profesoara pentru educatia timpurie*”, impreuna cu standardu profesional pentru aceasta ocupatie.

Profesia propusa va fi una cu studii superioare, lucru care necesita o colaborare stransa intre universitati si Ministerul Educatiei pentru lansarea si pregatirea unei prime promotii de minimum 300 de astfel de specialisti, care ar putea prelua coordonarea metodologica a educatiei timpurii pentru cca 15.000 de copii (1 profesor/profesoara pentru educatia timpurie la 50 de copii).

Costurile Variantei 2 – varianta recomandata

Pana la intrarea in piata muncii a celor 300 de specialisti, coordonarea metodologica poate fi realizata prin arondarea creselor la gradinitele apropiate, cu aceeasi distributie de 1 specialist la 50 de copii.

Nivelul de salarizare a specialistilor va fi conform Legii 153/2017, Anexa 1 – Învățământ, punctul 5, profesor cu studii superioare de scurta durata, debutant, 4007 lei brut. Costul pe care ar trebui sa il aiba in vedere Ministerul Educatiei si Cercetarii intr-un orizont de cca 4 ani este de 300 persoane x 4007 lei = 1.202.100 lei/luna.

Pana la integrarea profesionala a absolventilor, coordonarea metodologica poate fi facuta de educatorii de gradinita cu studii superioare, cca 220 de persoane, raportat la numarul existent de crese de stat identificate in tara, platiti la o medie similara. Costul in urmatorii 4 ani (2020-2024) ar fi de 881.540 lei / luna.

Pentru acesti coordonatori metodologici ar fi necesar un curs scurt de reamintire a principiilor pedagogiei timpurii si de absorbire a principiilor Curriculumului National pentru educatia timpurie antepreprescolara, curs al carui cost ar putea fi de cca 800 lei, prin Centrele Judetene de Resurse si Asistenta in Educatie si prin Casele Corpului Didactic. Costul pentru primul an ar fi de 176.000 lei.

Nu se reduc costurile salariale pentru educatorii puericultori, calculate conform Anexei II – Sănătate și asistență socială la Legea 153/2017, la cca 3900 lei/lună, la un minim de 1200 de educatori puericultori (cca 870 pe program normal și încă cca 50% pentru programul prelungit).

Tabelul costurilor pentru varianta recomandata:

Cost	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Cursuri pentru CM-ET	176000						
Salariile coordonatorilor metodologici	10578480	10578480	10578480	10578480			
Salariile educatorilor puericultori	56160000	56160000	56160000	56160000	56160000	56160000	56160000
Salariile profesorilor pentru ET					14425200	14425200	14425200
Total costuri	**66914480**	**66738480**	**66738480**	**66738480**	**70585200**	**70585200**	**70585200**

Total costuri ale variantei 2 – **478.885.520 lei**

Numarul total de copii care beneficiaza de servicii este de cca 13.000 in perioada 2020-2023 si de cca 15.000 din anul 2024.

Costurile standard de educatie timpurie pentru ei sunt calculate conform metodologiei Ministerului Educatiei, preluata si in documentele oficiale privind asistenta prin fonduri nerambursabile pentru domeniul educatiei antepreșcolare si se ridica la 765 lei fara TVA/copil pentru serviciile educationale, respectiv 252 lei cu TVA pentru hrana.

Având în vedere faptul că standardul de cost pentru educație (765 lei) include, printre alte costuri educaționale, și costurile salariale ale personalului didactic, nu au mai fost indicate încă o dată în calcule, pentru a nu se ajunge la situația dublei finanțări.

Este interesant de observat, însă, raportat la sumele necesare salariilor și contribuțiilor pentru profesorul de educație timpurie, educatori puericultori, coordonatori metodologici, faptul că aceste costuri reprezintă o valoare lunară de: **9.945.000** lei, iar costurile salariale ale personalului educațional (coordonatori metodologici, educatori puericultori, pedagogi sociali, mediatori-acolo unde este cazul) poate ajunge la un

procent de peste 70% din această sumă lunară, cărora li se adaugă și toate celelalte costuri educaționale (materiale educaționale, alte servicii educaționale, etc) ceea ce implică o subevaluare a costurilor reale ale serviciilor educaționale la nivel de educație antepreșcolară.

Beneficiile Variantei 2 – varianta recomandata

Beneficiile cuantificabile pe care le-am identificat in urma discutiilor si analizei chestionarelor sunt legate de:

- crearea de noi locuri de munca in economie – cele 300 de locuri de munca de profesor pentru educatia timpurie, care **nu presupun eliminarea unor locuri de munca existente anterior**
- reinsertia pe piata muncii a cca 20% dintre mamele copiilor intrati in sistem, la un salariu minim pe economie – cost total 2350 lei => 2600 mame x 2350 lei/luna x 12 luni in primii 4 ani, respectiv 3000 mame x 2350 lei/luna x 12 luni in urmatorii 3 ani.

Beneficii	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Salariile persoanelor reintoarse pe piata muncii	73320000	73320000	73320000	73320000	84600000	84600000	84600000
Total	**73320000**	**73320000**	**73320000**	**73320000**	**84600000**	**84600000**	**84600000**

Total beneficii = 547.080.000 lei

Din aceste sume, cca 47%, respectiv peste 257.000.000 lei, merge spre bugetul de stat – bugetul asigurarilor sociale de sanatate, de somaj si de pensii, respectiv impozite pe salarii, prin contributiile platite de catre angajat si angajator, restul intorcandu-se in economia locala sub forma consumului.

Raportul beneficii / costuri al Variantei 2

Raportul beneficii/costuri al variantei recomandate este de 1,14.

Varianta 3 – varianta de acțiune minimală

O altă variantă luată în calcul pentru soluționarea problemei abordate de propunerea alternativă de politică publică este aceea de a menține actuala arhitectură a sistemului de educație antepreșcolară, în cadrul căreia există educatorii și educatorii puericultori, luând în considerare ca variantă intermediară: formarea personalului din creșe este acreditarea unor cursuri de puericultură mai complexe care să implice mai multe ore de pshihologia copilului, dezvoltare personală și cunoștințe îngrijire primară a copilului între 0 și 3 ani.

Aceste cursuri ar trebui să fie furnizate de organizații acreditate de formare profesională cu experiență in domeniul educației inițiale și continue a personalului didactic (ex. universități, case ale corpului didactic, etc.).

Cursul poate fi accesat doar de persoane care au minim ISCED 4- liceu pedagogic și vor avea minimum 320 ore.

Costurile Variantei 3 – varianta de acțiune minimală

Având în vedere că prin această variantă responsabilitatea activităților educaționale revine educatorilor puericultori (studii liceale și curs de specializare sau liceu pedagogic, clasă de profil), care nu au statut de cadru didactic, coordonarea metodologică din punctul de vedere al respectării prevederilor Curriculumului Național pentru educația timpurie poate fi realizata prin arondarea creșelor la gradinițele apropiate, cu o distribuție de 1 specialist la 50 de copii.

Nivelul de salarizare a specialiștilor va fi conform Legii 153/2017, Anexa 1 – Învățământ, punctul profesor cu studii superioare de scurtă durată, debutant, 4007 lei brut. Costul pe care ar trebui sa îl aibă în vedere Ministerul Educației și Cercetarii într-un orizont de cca 4-8 ani este de cca 300 persoane x 4007 lei = 1.202.100 lei/luna.

Educația de bază în creșele existente va continua să fie asigurată de educatori puericultori, salarizați conform Legii 153/2017, Anexa II – SĂNATATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ, punctul 3.2., la un salariu brut de cca 3900 lei (am luat în calcul o medie de 1 educator puericultor la 15 copii, rezultând pentru perioada 2020-2024 un număr de cca 860 de educatori puericultori / 5 ore, respectiv un total de cca 1200 de educatori puericultori (cca 40% în plus pentru creșele cu program prelungit), respectiv 1500 de educatori puericultori în perioada 2024-2026.

Cursurile dedicate educatorilor puericultori vor fi derulate pe perioade de minimum 4 luni intensiv (ex. 4h/zi (80 h/luna), rezultand 80 de zile de curs consecutive) sau 10 luni (32 de ore/lună, în regim modular, 2 module / lună). Costurile acestora vor fi de minimum 2000 lei/curs, echivalentul unui semestru de masterat în domeniu.

Atât educatorii puericultori, cât și coordonatorii metodologici vor participa la cursuri de specializare, iar instituțiile care pot susține aceste cursuri vor fi universități, Centre Județene de Resurse si Asistență în Educație și Case ale Corpului Didactic.

Specializarea coordonatorilor metodologici reprezintă o prioritate, de aceea se va realiza în primul an de implementare (2020), urmând ca specializarea educatorilor puericultori să se realizeze progresiv și în mod egal până în 2022 (3 ani). Costul unui curs de specializare pentru coordonatorii metodologici este estimat la cca 800 lei, reprezentând un cost total pe primul an de 176.000 (220 de persoane x 800 lei).

Tabelul costurilor pentru varianta recomandata:

Cost	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Cursuri pentru CM-ET	176000						
Cursuri de specializare a educatorilor puericultori	800000	800000	800000	600000			
Salariile coordonatorilor metodologici	10578480	10578480	10578480	10578480	10578480	10578480	10578480
Salariile profesorilor pentru ET	56160000	56160000	56160000	56160000	70200000	70200000	70200000
Total costuri	**67714480**	**67538480**	**67538480**	**67338480**	**80778480**	**80778480**	**80778480**

Total costuri = 512.465.360 lei

Numarul total de copii care beneficiază de servicii este de cca 13.000 în perioada 2020-2023 și de cca 15.000 din anul 2024.

Costurile standard de educație timpurie pentru ei sunt calculate conform metodologiei Ministerului Educației, preluată și în documentele oficiale privind asistența prin fonduri nerambursabile pentru domeniul

educației antepreșcolare și se ridică la 765 lei fără TVA/copil pentru serviciile educaționale, respectiv 252 lei cu TVA pentru hrană.

Având în vedere faptul că standardul de cost aferent serviciilor educaționale include costurile salariale ale personalului didactic – educatori puericultori / coordonatori metodologici / pedagog școlar / mediator – acolo unde este cazul, nu au mai fost indicate încă o dată în calcule, pentru a nu se ajunge la situația dublei finanțări.

Față de situația în care apare un nou profil profesional, respectiv profesorul / profesoara de educație timpurie (Varianta 2), costurile rămân constante și chiar cresc din anul 2024 (când crește, teoretic, numărul de educatori puericultori), reprezentând peste 55% din valoarea lunară a standardului de cost / copil de vârstă antepreșcolară (fără a include celelalte tipuri de personal didactic și materialele didactice).

Diferența la nivelul anilor 2020-2023 este de cca 1.000.000 lei/an, iar la nivelul anilor 2024-2026 este de peste 10.000.000 lei/an în defavoarea acestei variante.

Beneficiile Variantei 3 – varianta de actiune minimala

Beneficiile cuantificabile pe care le-am identificat in urma discutiilor avute în cadrul atelierului de analiză de impact și a brainstorming-ului realizat la nivelul echipei de proiect sunt:

- crearea de noi locuri de munca in economie, începând cu anul 2024 – cele 300 de locuri de munca de educatori puericultori, care **nu presupun eliminarea unor locuri de munca existente anterior**
- reconfigurarea coordonării metodologice, prin arondarea creșelor la grădinițele apropiate și implicarea a cca 220 de educatori cu grad didactic de grădiniță în susținerea actului educațional
- reinsertia pe piata muncii a cca 20% dintre mamele copiilor intrati in sistem, la un salariu minim pe economie – cost total 2350 lei => 2600 mame x 2350 lei/luna x 12 luni in primii 4 ani, respectiv 3000 mame x 2350 lei/luna x 12 luni in urmatorii 3 ani.

Așa cum se poate observa din tabelul de mai jos, beneficiile rămân aceleași ca și în cazul Variantei 2.

Beneficii	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Salariile persoanelor reintoarse pe piata muncii	73320000	73320000	73320000	73320000	84600000	84600000	84600000

Total	**73320000**	**73320000**	**73320000**	**73320000**	**84600000**	**84600000**	**84600000**

Total beneficii = **547.080.000 lei**

Din aceste sume, cca jumatate, respectiv peste 257.000.000 lei, merge spre bugetul de stat – bugetul asigurarilor sociale de sanatate, de somaj si de pensii, respectiv impozite pe salarii, prin contributiile platite de catre angajat si angajator, restul intorcandu-se in economia locala sub forma consumului.

Raportul beneficii / costuri al Variantei 3 – varianta de acțiune minimală

Raportul beneficii/costuri al variantei 3 – varianta de acțiune minimală, este de 1,06.

Analiza comparativă a costurilor și beneficiilor celor două variante

Itemii analizați	**Varianta 2 – Recomandată ”Educație timpurie de calitate”**	**Varianta 3 – Varianta de acțiune minimală**
Beneficii economice (la finalul perioadei de analiză)	547.080.000 lei	547.080.000 lei
Venituri la bugetul de stat (estimat) – anual	257.127.600 lei	257.127.600 lei
Venituri direcționate către consum / economii	289.952.400 lei	289.952400 lei
Cheltuieli ale statului cu salarii și contribuții ale personalului	478.885.520 lei	512.465.360 lei
Raportul beneficii / costuri	1,14	1,06

În eventualitatea aplicării costului standard în educația timpurie antepreșcolară, în cazul variantei recomandate, Statul colectează la buget echivalentul a peste 28.87% din suma alocată anual acestor servicii, respectiv 34.460.400 lei față de 119.340.000 lei, cheltuind, în medie, cu 4,797 mii lei/an mai puțin în Varianta 2 față de Varianta 3.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar eficiente

Operațiunea 1.1: Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP

Titlul proiectului: Dialog Social Eficient pentru Politici Publice Alternative în Educația Timpurie

ANEXA V – *Anexă suplimentară*

Mecanisme și alternative de implicare a părinților copiilor antepreșcolari în sistem

1. *Descrierea situației actuale din perspectiva legislativă și încadrarea problemei în strategii și programe naționale privind educația timpurie*

Educaţia începe chiar înainte de naştere şi continuă pe tot parcursul vieţii. Cercetările din ce în ce mai numeroase privind educaţia timpurie subliniază importanţa deseori ignorată a acestei etape fundamentale în formarea şi dezvoltarea viitorului adult. Toţi specialiştii din diferite domenii explică importanţa dezvoltării, educaţiei şi stimulării timpurii a copilului, această etapă putând prefigura întreaga evoluţie ulterioară a vieţii adulte a copilului.

Conform unui studiu numit „Analiză de impact privind politicile publice actuale în domeniul educației timpurii în România și la nivel European”și realizat în cadrul proiectului „Dialog Social Eficient pentru Politici Publice Alternative în Educația Timpurie”, cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar eficiente, proiect implementat de Asociația Centrul pentru Educație și Drepturile Omului, în parteneriat cu Universitatea 1 Decembrie 1918 din Alba-Iulia, cele două mari priorităţi privind educaţia timpurie sunt, conform respondenţilor, educarea părinţilor (pentru 55% dintre aceştia) şi creşterea numărului de creşe (pentru 44% dintre aceştia). Problema numărului scăzut de creşe este una des semnalizată în mass media[1]. Totuşi, un punct interesant, semnalizat şi în cadrul studiului calitativ, îl reprezintă informarea părinţilor privind educaţia timpurie, mai ales în ceea ce priveşte rolul important pe care educaţia timpurie o are în dezvoltarea copilului, pe toate planurile. Studiul a fost realizat prin chestionarea și intervievarea specialiști în educație timpurie: reprezentanți ai ONG-urilor, partenerilor sociali, autorităților și instituțiilor publice .

În cadrul aceluiași proiect a avut loc consultarea a peste 250 de experți în educație în cadrul a 8 sesiuni de consultare regionale, în cadrul cărora, pe lângă conturarea problematicii propunerii de politică publică alternativă în educație timpurie au fost discutate nevoi și posibile soluții referitoare la comunicare personalului din creșe cu părinții, informării părinților în legătură cu beneficiile educației timpurii, modalități de atragere și stimulare a părinților din medii vulnerabile în vederea implicării copiiilor lor în centre de educație timpurie, cât și creșterea accesului acestor copii la educație în general.

[1] Enăşoaie, A., *Alte înscrieri la creşe, aceleaşi probleme. Ce alternative au părinţii ai căror copii au rămas fără loc,* Transilvania Reporter, 2.10.2018, disponibil la: http://transilvaniareporter.ro/actualitate/alte-inscrieri-la-crese-aceleasi-probleme-ce-alternative-au-parintii-ai-caror-copii-au-ramas-fara-loc/

Esențial de analizat din Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România este faptul că ipoteza potrivit căreia cu cât un copil este integrat mai devreme în sistemul de educație antepreșcolar și preșcolar, cu atât probabilitatea să abandoneze școala este mai mică.

Pentru copiii mediile defavorizate și vulnerabile și nu numai accesul la educație timpurie este esențial în dezvoltarea ulterioară, oferind șanse egale de dezvoltare și evoluție tuturor copiilor, indiferent de familia din care fac parte.

Institutul Naţional de Statistică menţionează pentru perioada 2014-2016 o populaţie a copiilor cu vârsta cuprinsă între 0 şi 4 ani care variază între 1.066.973 (2014) şi 1.031.863(2016). Populaţia de această vârstă este în scădere şi se remarcă numărul scăzut al celor care sunt înscrişi în unităţi de educaţie antepreşcolară, raportat la numărul total de copii de această vârstă, rezultând aşadar un grad scăzut de incluziune.
Potrivit discuțiilor din cadrul sesiunilor de consultare din cele 8 regiuni de dezvoltare din perioada noiembrie 2018-septembrie 2019, **părinții trebuie să aibă un rol în educația copiilor, dar pentru ca acest lucru să se întâmple este nevoie și de o educație a părinților pentru că cel mai adesea, aceștia nu dețin cunoștințele și deprinderile necesare pentru a fi furnizori de educație.** Părinții nu știu și nu sunt conștienți de importanța stimulării copiilor pentru a căpăta deprinderi și pentru a-și lărgi sfera autonomiei de la o vârstă cât mai fragedă. Percepția unor educatori este că modelul cultural al părinților s-a schimbat, fapt ce ridică probleme de relaționare și comunicare între educatori și părinți. Părinții au devenit mai exigenți, dar și mai intransigenți cu privire la calitatea serviciilor educaționale oferite de sistemul public.

În prezent, impactul educaţiei timpurii asupra copiilor, ca viitori participanţi la sistemul de învăţământ şi ca viitori adulţi este recunoscut şi la nivelul României. Educaţia timpurie face subiectul mai multor cadre normative, strategii şi proiecte aplicate în ultimii ani.
Comunicarea cu părinții și informarea lor în legătură cu beneficiile educației antepreșcolare este strîns legată de accesul redus al copiilor din mediul rural la educație ante-preșcolară, cât și integrare dificilă a copiilor din mediile vulnerabile

*„Știm că acei **copii dezavantajați, precum cei din familiile sărace sau cei cu dizabilități,beneficiază cel mai mult de pe urma participării la educația timpurie de calitate**. Există în continuare disparități semnificative, precum accesul și participareala educația preșcolară scăzute în rândul grupurilor vulnerabile, în special în rândul copiilor romi (38%), copiilor cu dizabilități și copiilor din zonele rurale"(* Discurs Pieter Bult, Reprezentantul UNICEF în România,la conferința „Primele 1.000 de zile din următorii 100 de ani. Educația timpurie, o șansă pentru competitivitatea României" – 2016)

Educația parentală este o activitate încurajată de multe strategii din domeniile educaţional, social şi medical:

- ✓ Programul Naţional de Reformă 2016,
- ✓ Strategia pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014-2020,
- ✓ Strategia privind incluziunea socială şi reducerea sărăciei 2015-2020,

- ✓ Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a şcolii 2014-2020,
- ✓ Strategia naţională de sănătate 2014-2020,
- ✓ Strategia Națională pentru sănătatea mintală a copilului și adolescentului 2016-2020

În Legea Educaţiei Naţionale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, la art. 3 lit. q) este afirmat principiul participării şi responsabilităţii părinților, iar la art. 79 alin. 2 părinţii sunt consideraţi beneficiarii secundari ai învățământului preuniversitar.

De precizat este faptul că în aceste documente programatice sunt prevederi explicite la asigurarea serviciilor de educaţie parentală dar nu sunt prevederi explicite ale modului în care poate fi organizată educația parentală la nivel de instituție de învățământ, instituţii sociale sau medicale, sau ca proces de abilitare a părinților cu cunoștințe, atitudini și practici pozitive de creștere și dezvoltare a copilului/elevului și nici mențiuni privind pregătirea inițială și continuă a cadrelor pentru realizarea educației parentale.
Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România[2] are în vedere: Program reprezentativ 1.1: Creșterea accesului la îngrijire și educație timpurie a copiilor (ÎETC) cu următoarele măsuri:

Măsura #2*: Recunoașterea rolului important al familiilor cu copiii de la naștere la 6 ani, prin implicarea directă a acestora în programe de educație parentală și de conștientizare a importanței educației timpurii și furnizarea de stimulente financiare pentru a-i sprijini*

Familiile reprezintă componenta critică a sistemului ÎETC, dedicată promovării, dezvoltării și asigurării succesului în traiectoria educațională a copilului.

Măsura #3: Implicarea autorităților, comunităților, părinților și a altor factori interesați de la nivel local, pentru a asigura sprijinul necesar înscrierii și retenției

Această măsură este proiectată pentru a crește numărul de creșe și a altor servicii pentru educație timpurie antepreșcolară, pentru copiii între 0-3 ani. Trei niveluri sunt avute în vedere în acest caz: 1) elaborarea cadrului legal și operațional necesar, care să permită implicarea autorităților publice/comunităților/părinților și a ONG-urilor/persoanelor fizice în înființarea și funcționarea creșelor și a altor servicii de educație timpurie antepreșcolară;

2) reabilitarea și echiparea grădinițelor, pentru a permite furnizarea de servicii de educație timpurie antepreșcolară și servicii corespunzătoare unei educații timpurii incluzive, pentru copiii de la naștere la 6 ani, îndeosebi în zonele dezavantajate; și

3) furnizarea stimulentelor financiare 56 pentru cadrele didactice debutante din zonele rurale/dezavantajate, in primul an de funcționare, pentru a încuraja stabilitatea pe post a acestora.

[2] Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România
https://www.edu.ro/sites/default/files/fisiere%20articole/Strategia%20privind%20reducerea%20parasirii%20timpurii%20a%20scolii.pdf

Măsura #5*: Elaborarea și implementarea planurilor de asigurare a accesului adecvat la o educație de calitate, în special pentru copiii din grupurile aflate în situație de risc* Această măsură are în vedere aspecte legate de accesul la un învățământ de calitate. Măsura prevede un mix de sprijin financiar și tehnic acordat familiilor și cadrelor didactice, în vederea eliminării obstacolelor în calea unui acces mai ridicat la un învățământ de calitate. Familiile copiilor în situație de risc vor primi sprijin financiar pentru a depăși obstacolele cu care se confruntă privind înscrierea copiilor lor.

2. *Problematica informării părinților și comunicării cu aceștia*[3]

În cazul educației antepreșcolare/timpurii, trebuie ținut cont de politicile în domeniul familiei. Implicarea părinților în procesul educației timpurii este o variantă care trebuie luată în calcul. Educația implică și o latură de dezvoltare personală pentru copii, dezvoltarea caracterului prin promovarea unui set de valori ca fundament al cetățeniei. Partea de instruire din educație poate fi dublată de o componentă moral-valorică.

Lista de probleme:

- ✓ Cei mai mulți părinți nu îi încurajează pe copii să devină autonomi și să acumuleze deprinderile de care sunt capabili la diverse categorii de vârstă (îmbrăcat, mâncat, etc.).
- ✓ Încadrarea copiilor cu CES în învățământul de masă ridică mai multe probleme pentru care autoritățile nu oferă criterii clare de acțiune:
  - Rezistența părinților de a-și diagnostica copiii suspectați a avea CES (cerințe educaționale speciale);
  - Rezistența părinților celorlalți copiii de a accepta prezența în grupă a unor copii cu CES, care sunt percepuți ca un factor perturbator pentru educația copiilor lor;
  - Lipsa de pregătire profesională a personalului din instituțiile de învățământ de masă pentru a lucra cu copiii diagnosticați cu CES, știut fiind faptul că aceștia au niște nevoi speciale pentru care este nevoie de un personal calificat în acest sens;
  - Nerespectarea criteriilor de dimensionare a grupelor de copii în cazul în care este încadrat unul sau mai mulți copii cu CES, fapt care afectează profund actul educațional;
  - Printre personalul care lucrează în sistemul de educație public există percepția că numărul copiilor cu CES este în creștere.
- ✓ Necesitatea campaniilor de informare a părinților;

[3] Listă de probleme dezbătute în cadrul consultărilor regionale în cadrul proiectului Dialog Social Eficient pentru Politici Publice Alternative în Educația Timpurie, cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 în perioada noiembrie 2018-septembrie 2019. La evenimente au participat peste 250 de experți și specialiști în educație.

- ✓ Necesitatea unui număr mai mare de psihologi în unitățile școlare;
- ✓ Introducerea logopezilor în creșe. Există multe cazuri când copiii la 4 ani vin la grădiniță și au de recuperat multe deprinderi din neștiința părinților;
- ✓ Creșele au un mod de organizare diferit, iar costurile pentru părinți sunt de cele mai multe ori mai mici față de grădiniță, deoarece creșele, deși puține și insuficiente, sunt finanțate de către autoritățile locale, nu de către Ministerul Educației. Astfel, deoarece costul hranei copiilor încadrați în creșe este subvenționat de către autoritățile locale, spre deosebire de grădiniță unde este plătit de părinți, apar situații în care unii părinți insistă pentru menținerea copiilor lor în creșă și după vârsta de 3 ani, când ar trebui încadrați la grădiniță.În acest sens, poate fi propus un sistem de subvenționare diferențiat în funcție de statutul economic al părinților, pe mai multe trepte.
- ✓ Instituțiile de învățământ public dedicate preșcolarilor nu au mai primit fonduri pentru dotări din anul 2008. Tot ce s-a făcut în această privință în ultimii 10 ani a fost prin intermediul asociațiilor de părinți.
- ✓ Segmentul de vârstă 2-3 ani este cel mai vulnerabil și ridică dificultăți suplimentare pentru părinții care nu au cu cine să-și lase copiii. În același timp, această etapă din dezvoltarea copilului este foarte importantă. Ce se întâmplă în acest interval poate avea consecințe pentru întreaga evoluție ulterioară a copilului.
- ✓ O politică publică coerentă în educația antepreșcolară este necesară pentru familiile tinere și trebuie să includă și categoriile vulnerabile: mame singure, mame minore, copii cu CES. *(argumentație)*
- ✓ Datorită lipsei de locuri în creșe, părinții cu copii până în vârsta de 3 ani se orientează către grădinițe. Personalul din grădinițe nu este adesea pregătit să lucreze cu copii antepreșcolari.
- ✓ Copiii cu CES nu sunt primiți în grădinițe din 2 motive: 1) Lipsa de formare a cadrelor didactice și 2) Mentalitatea părinților.
- ✓ La 6 luni, copilul are deja personalitate. În consecință, educația trebuie să acompanieze partea de îngrijire a copilului. Părinții trebuie să aibă un rol în educația copiilor, dar pentru ca acest lucru să se întâmple este nevoie și de o educație a părinților pentru că cel mai adesea, aceștia nu dețin cunoștințele și deprinderile necesare pentru a fi furnizori de educație.
- ✓ Autoritățile locale pot înființa creșe, dar nu au vreo obligație în acest sens. Textul de lege menționează posibilitatea, nu obligația.
- ✓ Căminul prelungit este un serviciu social pentru părinții care muncesc și nu au în grija cui să-și lase copiii. Puțini părinți își permit o bonă sau pot apela la rude, în special bunici, pentru supravegherea copiilor.
- ✓ Părinții „au uitat” să-și educe copiii. Mulți părinți nu sunt pregătiți să facă față provocărilor educaționale pe care le implică rolul de părinte. Sistemul de învățământ nu poate suplini în totalitate lipsa de implicare a părinților.
- ✓ Părinții nu știu și nu sunt conștienți de importanța stimulării copiilor pentru a căpăta deprinderi și pentru a-și lărgi sfera autonomiei de la o vârstă cât mai fragedă.

- ✓ Sunt tot mai dese cazurile în care copiii petrec mult timp pe telefon/tabletă și nu mai învață să vorbească. Deprinderile lingvistice sunt obținute ulterior celor computaționale.
- ✓ S-a propus dezvoltarea unor programe de educare a părinților pentru ca aceștia să poate deveni furnizori de educație pentru proprii copii, fără a înlocui prin acest demers rolul sistemului public de educației.
- ✓ Există o tendință de creștere a numărului de copii cu comportamente anti-sociale sau care capătă târziu deprinderi de bază. Acest lucru se datorează și sincopelor și deficiențelor de socializare din cadrul familiilor.
- ✓ Educatoarele au semnalat faptul că de multe ori nu se înțeleg cu părinții în privința demersului educațional (obiective, metode, abordări).
- ✓ Educația și îngrijirea au loc concomitent și nu sunt activități separate în practica de zi cu zi. Educația se face prin fiecare activitate desfășurată, inclusiv prin acțiuni de îngrijire.
- ✓ Percepția unor educatori este că modelul cultural al părinților s-a schimbat, fapt ce ridică probleme de relaționare și comunicare între educatori și părinți. Părinții au devenit mai exigenți, dar și mai intransigenți cu privire la calitatea serviciilor educaționale oferite de sistemul public.
- ✓ Educația copiilor trebuie acompaniată de educația părinților.
- ✓ S-a pledat pentru responsabilizarea părinților față de sistemul de învățământ, atât financiară, cât și din punct de vedere al atitudinii.
- ✓ Abordări diferite în comunicarea cu părinții din mediul urban și cei din mediul rural.

3. *Posibile soluții pentru îmbunătățirea comunicării cu părinții copiilor între 0 și 3 ani*

3.1. *Campanii de informare pentru părinți privind beneficiile educației timpurii*

Obiectiv- Informarea și prezentarea beneficiilor educației antepreșcolare părinților care revin din concediu creștere copil și a celor care nu au loc de muncă și/sau sunt în căutarea unui loc de muncă

- ✓ Obiectiv specific 1- Conștientizarea de către părinți a necesității educației antepreșcolare pentru obținerea deprinderilor de socializare limbaj, comunicare, etc.
- ✓ Obiectiv specific 2 – Creșterea numărului de părinți care revin la serviciu din concediu creștere copil sau care își caută un loc de muncă.
- ✓ Obiectiv specific 3- Creșterea capacității de monitorizare de către Direcția Generală pentru Asistență Socială și Protecția Copilului a cazurilor vulnerabile.

Se impune: obligativitatea participării la minim 3 ședințe de informare pentru părinți în perioada când copilul are vârsta cuprinsă între 1 și 2 ani, cât și plata orelor suplimentare pentru persoanele care fac parte din Direcțiile de Asistență Socială și Protecția Copilului și din Ministerul Educației Naționale, care susțin aceste ședințe.

În cadrul programelor pentru părinți să fie implicată și discursuri despre toleranță.

3.2. Tichete sociale de creșă acordate familiilor cu o situație materială și financiară precară

Obiectiv: Creșterea accesului copiilor din mediile vulnerabile la educație antepreșcolară.

În Strategia naţională privind incluziunea socială şi reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020[4], inegalităţile de ordin social și economic care împiedică copiii aflaţi în situaţii de vulnerabilitate să participe la învățământul antepreșcolar și preşcolar au un impact negativ semnificativ asupra şanselor lor de reuşită şcolară ulterioare. În acest context, familiile aflate în risc de sărăcie trebuie să aibă opțiunea să își aducă copiii la creșă de la 2 ani.

- În cazul politicii publice „fiecare copil la grădiniță”, deși o politică foarte eficientă, s-a încheiat un protocol pentru clase de antrepreșcolari la grădiniță, însă această măsură este în contradicție cu Legea Educației nr. 1/2011, în care doar copiii peste 3 ani pot frecventa grădinița. Legea 201/iulie 2018, care va intra în vigoare din 2019 va armoniza măsurile și va integra și antrepreșcolarii în schema de finanțare din bugetul educației.

Beneficiile ar fi multiple:

- ✓ Pentru copii - Integrarea timpurie într-o unitate de învățământ antepreșcolară îi ajută să capete mai repede abilități de comunicare, socializare, practice, deprinderi pentru a deveni autonomi, pot fi diagnostigați precoce în cazul în care este nevoie
- ✓ Pentru părinți- Posibilitatea de a lucra/căuta serviciu în timpul în care copilul este la creșă
- ✓ Pentru sistem – Șansa ca un copil integrat la creșă să continue cursurile la grădiniță și ulterior la școală este mai mare. Integrarea cât mai devreme în sistemul de educație timpurie duce la scăderea abandonului școlar, educația fiind soluția pentru combaterea sărăciei

În ceea ce privește copiii care pot fi integrați în sistemul antepreșcolar, conform baze de date TEMPO a INS, în 2017 s-au născut 205835 copii, care pe parcursul anului 2019 împlinesc vârsta de 2 ani. În condițiile în care rata sărăciei în 2017 a fost de 23,6%[5], pot fi estimați: 24000 de copii eligibili cu vârste cuprinse între 2 și 3 ani.

[4] Strategia naţională privind incluziunea socială şi reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020 file:///C:/Users/Corina/Downloads/SN%20privind%20Incluziunea%20Social%C4%83%20%C8%99i%20Reducerea%20S%C4%83r%C4%83ciei%202015-2020.pdf

[5] Dimensiuni ale incluziunii sociale în România în anul 2017, INS-2018, http://www.insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/dimensiuni_ale_incluziunii_sociale_in_romania_2017.pdf

3.3. Metode de includere a părinților în educația antepreșcolară – inițiative specifice pentru îmbunătățirea relației dintre educatori și părinți.

- ✓ Your Story – ateliere în care părinții comunică între ei și povestesc pe diverse teme. Ajută la creșterea nivelului de socializare între părinți.
- ✓ Părinții care au antecedente pot presta muncă în folosul comunității.
- ✓ Modelul centrelor comunitare în care se educă și părinții, iar copiii sunt lăsați temporar în funcție de nevoile părinților.
- ✓ Importanța criteriul etnic. Este necesar ca la comisia de expertiză pentru intrarea la clasa pregătitoare să fie angajat și un vorbitor de limba romani. Trebuie ținut cont și de necesitatea adaptării ofertei educației pentru etnicii romi, prin includerea în sistemul educațional al specialiștilor de etnie romă.
- ✓ Probleme în sistemul educațional cu copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate și nu au reprezentant legal cu care pot discuta cadrele didactice.
- ✓ Implicarea comunității locale în menținerea comunicării cu rudele copiilor.
- ✓ Programul „Educatoare pentru o zi”, prin care o mamă o ajută pe educatoare pe parcursul unei zile, dobândind astfel noi competențe în domeniul educațional.
- ✓ Program prin care grupe de părinți participă voluntar timp de 5 săptămâni la întâlniri cu de specialiști în educației. Scopul programului este de a întări parteneriatul educatori-părinți și a-i coaliza într-un demers educativ comun(pilotata de Inspectoratul Școlar Călărași).